

IQRA

EESTI MOSLEMITE KUUKIRI

NR 44

MAI 2013 /
ŽUMAADA TH-THÄÄNIA
- RAŽAB 1434

**TÄHELEPANELIKKUS
NAABRITE SUHTES**

MIS TÜÜPI NAABER SUL ON?

AITA NAABRIT!

NAABRI ÕIGUSED

NAABRITEVAHELISED SUHTED

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

Selle kuu peateemaks on naabritevahelised suhted.

Naabrid võivad meile olla nii õnnistuseks kui ka needuseks kaelas, kuid kõigest hoolimata peaksime püüdma nendega läbi saada, sest naabritevahelised suhted on islamis väga olulised. Sellest ja paljudest muudest aspektidest meie peateema artiklites.

Lisaks on naabrite teemaga seotud ka meie *hadiithinurk*, *fatwanurk* ja lastelugu. Räägime ka edasi Eileeni kogemusest Ghanas ja alustame uue lühikese rubriigiga meie kogukonna õnnelike omral käijate kogemuste kajastamiseks. Lisaks saate lugeda laste sotsiaalsete oskuste arenemisest, nippidest kevadväsimuse vastu, islami alustest, talismanidest ja muust.

Fi amani llah!

Kuukirja koostajad

SISUKORD:

Tähelepanelikkus naabrite suhtes (Khadija)	4
Aita naabrit! (Khadija)	7
Mis tüüpi naaber sul on? (Khadija)	9
Naabri õigused (Amina Irimaalt)	12
Islamiuudised (Käili)	13
Minu lugu (Margit)	21
Moslemipäevikud: Minu Ghana (9. osa) (Eileen)	23
Omra lood (V.)	26
The Arab Agenda: Vabandage, aga seda kutsutakse Araabia laheks! (Amina Bahrainist)	28
Eriline laps: Sotsiaalsete oskuste areng (Rubaba)	30
Lisateavet lapsest: Bakuganid ründavad! (Annely)	34
Looduslik ravi: Lihtsad nipid kevadväsimumuse vastu (Khadija)	37
Elu eesmärk – Paradiis: Islami kolm alust – 1. alus (Amina Irimaalt)	39
Lugejaküsimus!	41
Pudrupotike, keeda! (Karima, Zeynep, Khadija)	43
Koraaninurk: Harjutusi Koraani retsiteerimiseks (Aisha)	46
<i>Hadiith</i> inurk: Naabritevahelised suhted (Aisha)	50
<i>Fatwan</i> urk: Naabritevahelised suhted (Aisha)	51
<i>Dua</i> anurk: Suriiale (Aisha)	52
Ma käin islamiülikoolis: Širk talismanidega (Eileen)	53
Lastele: Naaber Paradiisis (Khadija)	56

TÄHELEPANELIKKUS NAABRITE SUHTES

Tõlkinud: Khadija

Allikas: <http://www.islam-religion.com/de/articles/1775/>

Prohvet Muhammed (صلى الله عليه وسلم) on eelkõige moslemite poolt armastatud inimene. Ta on ka paljude teiste nii religioossetes kui ka ilmalikes asjades mõjuvõimsate inimeste poolt austatud ja hinnatud. Mahatma Ghandi kirjeldas teda kui äärmiselt südametunnistuse järgi kõnelusi pidavat inimest, kes hoolistas tõelise andumusega oma sõprade ja järgijate eest, kes oli vapper ja usaldas absoluutselt Jumalat ja omaenda missiooni. Ta on eeskujuks kogu maailma moslemitele suhtumises nii palvesse, kaasinimestesse kui ümbritsevasse.

Islamiusk, nagu Prohvet Muhammed (صلى الله عليه وسلم)

meid õpetas, nõuab naabrite sõbralikku ja tähelepanelikku kohtlemist. Neil on õigus meiepoolsele austusele ja heale kohtlemisele, vaatamata nende usule, nahavärvusele või rassile. Ühes Aisha (رضي الله عنها) edastuses räägitakse, kuidas ingel Gabriel tahtis kindel olla, et Prohvet (صلى الله عليه وسلم) naabrite hea kohtlemise tähtsusest hästi aru saaks. Prohvet Muhammed (صلى الله عليه وسلم)

(عليه وسلم) ütles, et mingi aja jooksul arvas ta isegi, et ingel Gabriel annab ka naabritele pärida, seega palus ta kindla-meelselt et piisaks sõbralikust ja õiglasest käitumisest. (Al-Bukhari)

Prohvet Muhammedi (صلى الله عليه وسلم) missioon oli lihtsalt selles, et Jumala Sõnumit edastada, naabreid hästi kohelda, nagu see ka Koraanis

selgelt kirjas on: „**Te teenite Jumalat ja ei aseta Temale võrdset kõrvale; ja olge head vanemate ja sugulaste vastu, orbude, vaeste ja naabrite vastu – olgu ta sugulane või võõras; saatja vastu sinu kõrval, teejuhi vastu ja orjade vastu, keda te õiglaselt omandanud olete. Jumal ei armasta kõrke, kiitlejaid.**” (4:36)

Prohvet Muhammed (صلى الله عليه وسلم) tuletas ikka ja jälle ümbritsevatele meestele ja naistele meelde, millised on nende kohustused nii Jumala kui ka kaasinimeste ees. Tihti kuuldi Prohvet Muhammedi (صلى الله عليه وسلم) kaasinimestele soovitusi andmas, teha heategusid ja samuti meenutamata neile nende kohustusi. Ta ütles: „*Kes usub Jumalat ja Viimset Kohtupäeva, ärgu kahjustagu või häirigu oma naabrit...*” Ta ei tuletanud seda meelde mitte ainult oma naistele vaid ka kõigile, kes teda järgivad, et jumalakartlik ei lubaks iialgi oma õde või venda näljas olla või õnnetus olukorras elada. Tänapäeval, kus vanainimesed surevad unustuses ja üksinduses ja kus meie lähedased ja kauged naabrid nälga tunnevad, kui me ise sööme, teeks meile head seda eeskuju meenutada.

Abu Dhar (رضي الله عنه), Prohveti (صلى الله عليه وسلم) üks lähimatest kaaslastest, edastas, et Sõnumitooja olevat tal palunud oma suppi vett segada, et osa supist ka naabrile saaks anda. (Muslim)

Teine kaaslane, Abdullah Ibn Amr (رضي الله عنه), küsis

kord oma teenrilt, peale seda, kui oli lamba tapnud: „Kas sa ka midagi meie juudist naabrile viisid?» Usklikult nõutakse tungivalt naabrile kingituste tegemist, ka siis kui neil on tühine rahaline väärtus. Tõeline väärtus on suuremeelne hing, millega kingitust tehakse. Kingituste andmisega sõlmitakse sõprust ja teineteise toetust. Kui Prohveti (صلى الله عليه وسلم) naine küsis, millisele naabrile kingitusi viia, siis vastas ta: „*Sellele, kelle uks sinu omale lähim on.*”

Kuigi lähimad naabrid on esimesed, kellele peaksime kingitusi jagama, siis kohustab islam meid kõikide naabrite eest hoolistama. See on süsteem, kus teiste vajadusi ja tundeid suuremas kogukonnas arvesse võetakse.

See, kes islami õpetusest tõeliselt aru saab, märkab ka, et kui üks kogukonna liikmetest kannatab, siis kannatab terve kogukond. Peale pere on naabrid need, kellest me kannatuse ja kitsikuse ajal rohkem sõltume. Halb suhe naabritega võib elu väljakannata-

matuks teha. On tähtis, et inimesed, kes naabrust jagavad, oleksid võimelised teineteist usaldama ja teineteisele lootma, usust või etnilisest kuuluvusest hoolimata.

Naabrid peavad endid oma au ja vara suhtes turvaliselt tundma. Prohvet Muhammed (صلى الله عليه وسلم) kirjeldas head naabrit kui moslemi üht rõõmu maises elus. Ta ütles: „*Asjad, mis teevad moslemile selles elus heameelt on õiglane naaber, ruumikas maja ja hea ratsu.*” (Al-Hakim)

Hea naaber on see, kes kindlustab mugavuse, rahu ja turvalisuse. Sel põhjusel ongi tähtis, et see, kes usub ja on jumalakartlik, ei karda vaeva, märkab naabreid ja on nende vastu suuremeelne. Prohvet Muhammed (صلى الله عليه وسلم) hoiatas oma kaaslast, et nad ei kahjustaks ega vihastaks oma naabreid.

Ühes edastuses, mis on tänapäeval sama kehtiv kui 1500 aastat tagasi, kui Prohvet Muhammedilt (صلى الله عليه وسلم) ühe teatud naise kohta aru päriti, kes palvetas ja paastus

rohkem, kui kohustuslik oli ja andis suuremeelselt almust, ent siiski ei hoidunud naabritega ebasõbralikul toonil rääkimast, kirjeldas ta seda naist, kui üht põrguelanikest, kes selle eest karistust kandis. Samas edastuses kirjeldas Prohvet Muhammed (صلى الله عليه وسلم) teist naist, kes paastus ja palvetas just niipalju, kui peab, andis väheke almust, ent naabrid olid tema keeletalitsuses kindlad ja ta ei toorutse- nud kellegagi, kui ühte para- diisielanikku. Islam paneb väga tugevat rõhku pere, naabruse ja suurema kogukonna solidaarsusele. (Al-Bukhari)

Islam õpetab, et usklikud oleksid oma naabrite vastu sõbralikud ja tähelepanelikud. Mis juhtub aga nendega, kes halvasti käituvad ja oma naabrit ei austa, nagu islam seda on õpetanud? Moslem on kannatlik, tolerantne ja mitte viha pidav. Usklik peab selle poole püüdlema, et lõhutada suhteid uuesti oma hea käitumise ja hoiakuga taastada ning lootma, et Jumal selle eest tasub. Usklik kannatab välja nii head kui halvad kimbutamised. Kui aga olukord muutub väljakan- natamatuks, võiks olla halva käitumise avalikustamine viimaseks

Prohvet Muhammed (صلى الله عليه وسلم) andis kord ühele mehele nõu enda asjad keset teed asetada, märgiks, et ta ei ole enam suuteline oma naabri kõrval elama. „Halb naaber « vabandas koheselt ja palus tal tagasi pöörduda. (Al-Bukhari, Ibn Hibban, Abu Dawud)

Mitte kellelegi, eelkõige moslemile, kelle usk kõrgeimat moraaltunnetust nõuab, ei meeldi, kui tema halb käitumine avalikuks tuleb. Islam rõhutab väga austuse, tolerant- suse ja andestuse olulisust ja õpetab seda ka naabri vastu osutama. See näide on tõend Jumala tõelise usu moraalse väärtuse ja vooruse kohta.

AITA NAABRIT!

Tõlkinud: Khadija

Allikas: <http://www.islamweb.net/grn/index.php?page=articles&id=170699>

Islam on harmoonilisuse ja tänulikkuse, vendlisuse ja solidaarsuse usk. See on usk, mis kutsub oma järgijaid üles armastusele ja tugevdama kogukonnas nii väikeste kui ka suuremate suhete tugevdamisele. Jumal on loonud olendid, et nad toetuksid omavahelisele armulikkusele ja kaastundele. Ta ütleb: „**Oo teie, inimesed! Me oleme teid tõesti meheks ja naiseks loonud, ja Me oleme teist rahvused ja hõimud teinud, et te teineteist tundma õpiksite!...**” (49:13)

Naaber kuulub nende hulka, kelle suhtes nõuab islam parimat kohtlemist ning hoiatab nende kiusamise ja kurvastamise eest. Nii islamieelsel ajal kui ka islami saabudes pidasid araablased seda aspekti väga tähtsaks. Nad pühendasid endid heanaaberlikele suhetele ja enne kui hakkasid kodu ostma, valisid välja hea naabruskonna.

Islam tuli, et kindlustada naabritele nende õigused. Jumal on Koraanis öelnud: „**Kummar-dage Allahit ja ärge lisage talle kaaslasit!**

Olge lahked vanemate ja sugulaste vastu ja orbude ning hädasolijate vastu; naabrite, nii lähedaste kui ka kaugete, vastu ja oma abikaasade vastu...” (4:36)

Prohvet (*saws*) teatas meile: „*Parim teist on see, kes kohtleb oma abikaasat kõige paremini. Ja parim naaber Allahile on see, kes on parim oma naabrile.*” (At-Tirmidhi, Ahmad)

Naabrite ärritamine on ka üheks Põrgutulle minemise põhjuseks, isegi siis, kui usklik on teinud heategusid ja järginud teisi usukohustusi. Ühes hadiithis edastas Abu Huraira (raa), et üks mees ütles: „Oo, Jumala Sõnumitooja, seda ja seda naist mainitakse oma rohkete palvete, paastupäevade ja hulgaliste annetuste tõttu, ent siiski kiusab ta omi naabried kurja keelga.” Sõnumitooja (*saws*) ütles: „*Ta on põrgutules.*” (Ahmad)

Prohvet (*saws*) pidas seda uskmatuks, kelle kurjuse eest naabrid kaitsetud olid, ja ütles:

„Allahi nimel, ta pole usklik, Allahi nimel, ta pole usklik, Allahi nimel, ta pole usklik!”

Temalt küsiti: „Kes, oo Jumala Sõnumitooja?” Sõnumitooja (saws) vastas: „See, kelle kurjuse eest naaber kaitstud pole.” (Al-Bukhari)

Moslem on see, kelle keele ja käe eest teised moslemid kindlad (kaitstud) on. Kõik see on meenutamiseks, mida tähendab naabri kohtlemine, talle omandatud seisukoht ja positsioon. Mida sa vaene inimene teed, kui seisad Maailma Isanda ees ja su naaber sinu üle kurdab: „Oo, Isand, mu naaber tegi mulle seda ja seda, ta ei andnud mulle mu õigusi ja ei käitunud minuga väärilt! Ta tüütas mind oma silmaga, kuna ta vaatas siivutul viisil minu naisperekonnaliikmeid, kes olid abieluks küpsed. Ta häiris mind oma kõrvaga, kuna kuulas pealt minu saladusi. Ja ta kiusas mind oma keelega, kuna irvitas minu vigade üle!”

Naabril on sinu üle suur õigus! Naabri õiguste hulka kuulub: tema külastamine, kui ta on haige; tema matusel osalemine, kui ta on surnud; talle raha laenamine, kui ta seda palub ja sul on selleks võimalus; tema aitamine, kui tal on abi vaja; tema õnnitlemine, kui talle õnn naeratab; tema trööstimine, kui teda on õnnetus tabanud; enda maja tema majast kõrgemaks ehitamisest hoidumine; tema halvast eemale hoidmine, kui näed teda seda tegemas; tema aitamine heas, kui näed teda head sooritamas. Vastasel juhul haaratakse sul Ülestõusmispäeval turjast ja öeldakse: „Oo, Isand, too nägi mind halba tegemas ja ei hoidnud mind seda tege-

mast ega soovitanud ka midagi paremat teha!”

Naabri õiguste juurde kuulub ka situatstiooni hindamine, et teine oma olukorra ja elu kohta objektiivse hinnangu saaks anda, et hoiduda alandavast almusepalumisest, kui ta juhtub sellisesse olukorda sattuma. Jumala Sõnumitooja (saws) ütles: „Kes oma öö täis kõhuga mööda saadab, sealjuures aga teadlikult naabri kõhtu näljast koriseda laseb, pole usklik.” (At-Tabarani)

See õigus suureneb veelgi, kui algab paastukuu ja selle magusad päevad ja ööd meie orgudesse laskuvad.

Kui igaüks oma naabrist hooliks ja teaks tema olukorda, oleks kogukonna liikmete vahel vennalikum atmosfäär ja armastusepilved hõljuksid nii suurte kui ka väikeste südame kohal. Nad veedaksid parima elu ja ebaõnn ning elu karmus kaoks hoopis.

Täiusliku õnne juurde kuulub jumalakartlik naaber. Siis on ta venna eest, keda ema kunagi pole ilmale toonud. Sellest rõõmust teavitas meie Prohvet (saws), öeldes järgmist: „Neli asja on õnneks vajalikud: jumalakartlik kaasa, avarad eluruumid, jumalakartlik naaber ja hea liiklusvahend.” (Ibn Hibban)

Tead mispärast? Sest jumalakartlik naaber oma jumalakartlikkusest ei riiva sinu au, tunnistab sinu vara ja varjab sinu vigu. Ta rõõmustab, kui sa

rõõmustad ja ta kurvastab sinuga, kui oled kurb.

Kahjuks on tänapäeval asjalood hoopis teisiti – naabritevahelised suhted pole hoopiski mitte kiita. Naabrid ei tunnegi üksteist, austusest ja aitamisest rääkimata.

Karda Jumalat, pidades silmas oma sugulastest või mitte-sugulastest naabreid! Aidaku Jumal meid anda naabritele nende õigused! Aidaku Ta meid Tema väljavaltuid ja siiraid teenijaid aidata.

Jumal, Maailmade Isand, olgu Ta kiidetud!

Mis tüüpi naaber sul on?

Tõlkinud: Khadija

Allikas: <http://www.ideal-homegarden.com/home-improvement/type-of-neighbor-do-you-have/>

Maailm koosneb erinevatest loomaliikidest ja naabruskond koosneb erinevatest naabritest. Elad sa kiiretempolise keslinna *loftis*, tagasihoidlikus *bungalos* kusagil äärelinnas või kallis McMansion väravatega piiratud linnaosas, inimesed sinu ümber teevad su elu kas meeldivaks või mitte nii meeldivaks.

Pole vahet, kas elad korteris või eramajas – igal pool, kus sa oled, kohtad erinevat tüüpi naabreid.

Tagavaraks koguja:

Selline naaber on kergelt äratuntav – maja kõrvale on teineteise otsa tõstetud hun-

nik kaste, sissesõidutee ääres on katkised lambid ja vanad madratsid teineteise otsas. Koguja ei tee midagi selleks, et oma omandi väärtust tõsta vaid hoiab alles kõikvõimaliku, mida ta kunagi ehk kellelegi laenata saaks.

Automehaanik:

Automehaanik putitab igal nädalavahetusel oma autot – ta on kas peadpidi kapoti all või selili auto all. Tema sisse-

sõidutee on täis kuhjatud erinevates remondistaadiumites vanu autosid ja tihti on tal abiks üks-kaks samasugust mehaanikut. Samal ajal kui nad monteerivad, lärmab hoovis vali muusika ja õllepudelilt lendavad korgid. Sealjuu-

res on positiivne, et sa tead, kellelt mootoriõli paluda, kui kodust ei leia.

Müstiline naaber:

Need on naabrid, kellest sa pole teadlikki. Keegi pole iial

näinud neid koju tulemas või sealt lahkumas. Sa isegi ei teaks, et majas keegi elab, kui õhtuti televiisorikuma akendest ei paistaks. Müstilised naabrid on siis ideaalsed, kui sa elad korteris nende all, kuna nad ei häiri sind iialgi mingi lärmiga, mis see ka poleks.

Nuhkiv naaber:

Igas naabruskonnas või korterelamus on ta olemas – naaber, kes topib oma nina teiste asjadesse. Ta piilub aknast välja, kui jätab oma külalistega hüvasti ja ole kindel, ta ootab sind postkasti juures, et saada teada viimaseid kõmuuudised sinu teismeliste laste probleemidest. Tegelikult teab ta aga rohkem sinu teismelistest, mida nad teevad või ei tee, kui sa ise, seega saad sa puhata,

tema hoiab oma silma peal ka sinu lastel.

Laenaja:

Oled kunagi kuulnud ütlust „ei küsi, ei anna”? Just selline naaber-laenaja on pidevalt su

© Original Artist |
Reproduction rights obtainable from
www.CartoonStock.com

search ID: dpanz751

“Just popping next door to borrow a cuppa”

ukse taga midagi lunimas, olgu see siis muruniiduk, tolmuimeja, tassike suhkrut või korgitser. Sa oled õnnega koos, kui ta tagastab sulle laenatud asjad peaaegu uutena. Kui aga eriti õnnega koos, saad laenajalt ka mõned küpsised, mis ta sinult laenatud suhkruga küpsetas.

Perfektne perekond:

Õnnelikult abielus. Neil on poeg ja tütar. Mõlematel lastel koolis parimad tulemused, nad on hea käitumisega ning austatud. Perfektne perekond

hoiab oma kodu alati puhtana ja korras ning iga-aastase pika perepuhkuse veedavad nad üheskoos. Pereisa lahkub igal hommikul tööle turundusfirmasse ja ema sõidutab lapsed kooli. Perfektne pere kas võib sinu imetluse või ajab su hoopis meeleheitele.

Pidutseja:

Kui on laupäevaõhtu, võid kindel olla, et terve tänav on autosid täis, muusika möllab just nii kõvasti, et su kodu seinad värisevad ja naer, vandumine ning jutuajamised täidavad su kodu. Probleem on selles, et see pole SINU pidu, vaid kõrvalnaabrite oma. Sul on kaks võimalust – kas võtad peost osa või ostad kõrvatropid.

Murumaniakk:

Mitte üks rohulible pole pikem kui teine ja tema murul pole ühtki pruuni plekki. Murumaniakk veedab iga nädalavahetus oma muru niites, väetades, pestitsiiditades, õhutades, kastes või rohides.

Kuigi piinlikult hoolitsetud muru on kena vaadata, oled kindlasti oma lapsi hoiatanud sellele astumast ja iialgi ära lase oma koera kasutada murumaniakki muru oma hädade rahuldamiseks. Võid kindel olla, et vastus tuleb välkkiire ja vaenulik.

Mitmekülgne turustaja:

Kas ta müüb kosmeetikat, mahla, ehteid, köögimasinaid või vitamiine, mitmekülgne turustaja paneb alati reklaami-

lehti sinu trepile, kutseid sinu postkasti ja püüab sinuga alati suhelda, kui oled sissesõidul, et viiksid enda juures läbi müügipidusid. Emba-kumba, kas kannatad pingelise pealekäimise ära, et talle järgneda või naudid pidusid, kus tunned end süüdi, et ei osta midagi.

Jonesid:

Sa ei suuda kunagi nendega võistelda ja parem kui ei püüakski. Alati vahetuvad autos sissesõiduteel, muutudes iga korraga aina kallimateks ja kastid, kus peitub kõrgtehnolo-

loogiline elektroonika iga korraga suuremaks. Kus iganes sa oled puhkamas käinud, Jonesid on käinud kusagil paremas kohas ja kus iganes sa ka tööl ei käi, Jonesid teenivad rohkem ja on kõrgemal positsioonil. Ära soovi nende elu – sa ei tea tegelikult kunagi, mis toimub nende suletud ukse taga.

Kaebaja:

Mitte kunagi pole midagi õigesti ja alati hõljub kaebaja peakohal hall pilv. Selline naaber võib rääkida su kõrvad paiste oma terviseprobleemidest, oma teisel pool elavate

naabrite vahelisest ebakõlast, oma tööprobleemidest, oma rahulolematust valitsusega ja millise halva teeninduse osali-

seks ta saab, kuhu iganes ta ka ei läheks. Positiivne on see, et su enda elu tundub lausa päikeseline tema omaga võrreldes.

Head naabrid:

Igaüks unistab headest naabritest. Nende kodu on hooldatud ent mitte kui silmatorkav näidismaja tarbijatele. Nad on sõbralikud, aga mitte liiga lärmakad. Neil on hea meel aidata sul autost tassida

raskeid kaste. Head naabrid on need, kes organiseerivad iseisvuspäevaks linnaosas pidustuse ja lubavad su lastel suure sõbraliku grillipeo ajal heameelega oma basseinis ujuda. Kui sul on juhtumisi sellised naabrid, ole õnnelik ja anna neile oma tänulikkusest aimu.

Naabruskond on kui lapi-tekki erinevatest isiksustest ja stiilidest ja mõnede naabritüüpidega on kergem koos elada kui teistega. Sul on kergem elada naabritega harmoonilistes suhetes, kui sa ise püüad olla parim naaber.

NAABRI ÕIGUSED

Tõlkinud: Amina Irimaalt

Allikas: Human Rights In Islam And Common Misconceptions, Abdul-Rahman al-Sheha, lk 67-68

Islam klassifitseerib naabrid kolme kategooriasse:

1. Sugulasest naaber

– Sellist tüüpi naabril on sinu üle kolm õigust: sugulaseõigus, naabriõigus ja islamiõigus.

2. Moslemist naabril

on kaks õigust: naabriõigus ja islamiõigus.

3. Mitte-moslemist naabril

on naabriõigus.

Üldtuntud Prohvet Muhammad (صلى الله عليه وآله وسلم) juhtiv kaaslane ja islami õpetlane Abdullah ibn Umar (رضي الله عنه) tuli kord koju ja selgus, et tema pereliikmed olid veristanud lamba. Ta (رضي الله عنه) küsis momentaalselt: „Kas te jagasite osa selle lamba lihast meie juudiusku naabritele? Sest ma kuulsin Allahi Sõnumitoo-

jat (صلى الله عليه وآله وسلم) ütlemas: „Ingel Gaabriel andis mulle pidevalt nõu, et ma pean oma naabri vastu lahke olema, kuni ma juba mõtlesin, et ta annab talle osa pärandusest.“ (At-Tirmidhi, 1329)

Naabrite ebamugavuse tekitamine käib usu vastu. Prohvet (صلى الله عليه وآله وسلم) on öelnud: „Allahi nimel, ta ei usu; Allahi nimel, ta ei usu; Allahi nimel, ta ei usu!“ Temalt (صلى الله عليه وآله وسلم) küsiti: „Kes, oo Allahi Sõnumitooja (صلى الله عليه وآله وسلم)?“ Ta (صلى الله عليه وآله وسلم) vastas: „Tema, kelle naaber ei ole ta kahju eest kaitsnud.“ (Ibn Hisham, „The biography of the Prophet“)

Prohvet Muhammad (صلى الله عليه وآله وسلم) selgitas naabri õigused lahti järgnevalt: „Kas te teate, missugused on naabri õigused? Kui sinu naaber palub sinu abi, siis osuta talle seda. Kui sinu naaber küsib sinult laenu, siis anna talle seda (kui sul on selleks võimalus). Kui sinu naaber jääb vaeseks, siis aita teda rahaliselt ja kann

tema viletsuse eest hoolt. Kui sinu naaber haigestub, siis külasta teda (tunne huvi ta tervisliku seisundi ja heaolu vastu). Kui sinu naaber on õnnelik mõne saavutuse pärast, siis õnnitle teda. Kui sinu naabriga on juhtunud õnnetus, siis avalda talle kaastunnet. Kui su naaber heidab hinge, siis mine ta matusele, kui sa saad. Ära püstita oma elamut tema hoone üle, et ta ei jääks ilma päikese ja tuuleta. Ära tülitada oma naabrit oma söögitegemise lõhnadega, kui sa just ei kavatse talle jagada osa sellest valmistatud toidust.“ (Abu Dawud, 2948)

Isegi kui sinu naaber põhjustab sulle kahju, siis on ikkagi soovitatav temaga hästi käituda. Mees kaebas Abdullah ibn Abbasile (رضي الله عنه), et naaber põhjustab talle kahju ja neab teda. Ta (رضي الله عنه) vastas selle peale: „Ta oli Allahile sinu suhtes sõnakuulmatu, mine siis ja kuuletu Allahile tema suhtes.“

ISLAMIUUDISED

KAIRO-TEHERANI LENNUÜHENDUS TAASTUS 30-AASTASE VAHEAJA JÄREL (30.03.2013)

Allikas: <http://www.postimees.ee/1186122/kairo-teherani-lennuuhendus-taastus-30-aastase-vaheaja-jarel/>

Egiptusest Kairo rahvusvaheliselt lennuväljalt tõusis täna 30-aastase vaheaja järel õhku esimene otselend Iraani pealinna Teherani, teatasid lennujaamaametnikud.

Egiptuse ärimehe Ramy Laskahi renditud Air Memphise lennuk on esimene, mis teeb otselennu ühest pealinnast teise pärast seda, kui riigid 1979. aastal Iraani Islamirevolutsiooni järel suhted katkesid.

Lennuk viib Iraani asjuri ja tema perekonna Teherani

ning lendab siis Egiptuse lõunaossa Aswani linna, ütlesid lennujaamaametnikud.

Egiptuse ametnikud ütlesid hiljuti, et varsti kuulutatakse välja plaanilised tšarterlennud kahe riigi vahel. Täpset kuupäeva nad ei nimetanud.

Tsiviillennundusminister Wael El-Maadawy ütles, et Iraanist hakatakse lendama Lõuna-Egiptuse ajalooliste vaatamisväärsuste nagu Luxor, Aswan ja Abu-Simbel juurde.

Iraan on hakanud Egiptuse vastu huvi ilmutama pärast

seda, kui 2011. aasta revolutsiooniga kukutatud president Hosni Mubarak asemel, kes Teherani vaenulikult suhtus, tuli võimule Moslemivennaskonna liige Mohamed Morsi.

Märtsi algul allkirjastasid Iraan ja Egiptus turismi arendamise kokkuleppe ja president Mahmoud Ahmadinejad külastas veebruaris 30-aastase vaheaja järel esimese Iraani riigipeana Kairot. Morsi käis Teheranis mitteühinemisliikumise tippkohtumisel.

ROOTSI MOŠEE SAI LOA HAKATA EDASTAMA PALVUSKUTSET (12.04.2013)

Allikas: <http://www.postimees.ee/1199744/rootsti-mosee-sai-loa-hakata-edastama-palvuskutset/>

Rootsis Stockholmi eeslinnas asuv mošee sai loa hakata reedeti edastama minaretist palvusele kutset.

Politsei sõnul on Fittjas olev

mošee Rootsis esimene, millele luba anti, edastab mtv3.fi.

«Olen selle loa üle väga õnelik ja samas tänulik,» sõnas kohaliku moslemikogukonna

juht Ismail Okur.

Politsei andis moslemitele loa edastada palvuskutset reedeti kella 12 – 13 vahel

ning pikkusega 3 – 5 minutit.

Valjuhääldajate abil edastatav palvuskutse peab olema

siiski nii vaikne, et see liialt ei häiri ümbruskonna elanikke.

Okur lisas, et nad ei ole veel

täpset kuupäeva paika pannud, mil kutset palvusele edastama hakatakse.

KAPO: EESTI MOSLEMID ON VÄGIVALDSEST ISLAMIST ÜHA TEADLIKUMAD (12.04.2013)

Allikas: <http://www.postimees.ee/1200224/kapo-eesti-moslemid-on-vagivaldsest-islamist-uha-teadlikumad/>

Eesti moslemid on järjest teadlikumad ekstremistlikku ja vägivaldset islamit propageerivatest veebilehtedest, mis pikemas perspektiivis võib kaasa tuua vägivaldse islami propaganda laiema leviku ning sellest toituvat radikaliseerumist, kirjutatakse värskes kapo aastaraamatus.

Eesti moslemikogukonda saab üldjoontes pidada rahumeelseks, homogeenseks ja Eesti ühiskonda hästi lõimunuks, leitakse aastaraamatus. Kogukonnas suureneb aeglaselt mittedünnijärgsete moslemite ehk konvertiitide ja uusimmigrantide osakaal.

Kuivõrd konvertiidid ja uusimmigrandid järgivad üldjuhul jäigemalt islami usukombeid ning on vastuvõtlikumad fundamentaalsele, sh salafist-

likule islamile, siis sellest tulevalt ei saa välistada, et moslemikogukond võib tulevikus lõheneda konkureerivateks kildkondadeks.

Eesti moslemikogukonna peamine keskus on Tallinn ja selle lähiümbrus. Samas ei ole moslemikogukonna võimaliku lõhenemise korral välistatud uute keskuste tekkimine ka teistesse Eesti piirkondadesse.

Enamik informatsioonist saadakse veebikeskkonnast. Andmehulga ja kanalite paljusus veebis on kaasa toonud väärinfo leviku ja levitamise. Nii levib internetis valetõlgendusi islami kohta ning teistes riikides on loodud veebilehti, mis propageerivad ekstremistlikku ja vägivaldset isla-

mit.

Järjest enam on sellistest veebilehtedest teadlikud ka Eesti moslemid, mis pikemas perspektiivis võib kaasa tuua vägivaldse islami propaganda laiema leviku ning sellest toituvat radikaliseerumist.

Jätkuvalt hoiavad Eesti moslemitega ühendust varasemates aastaraamatutes mainitud ning fundametaalset islamit levitavad rahvusvahelised islamiorganisatsioonid Jamaat Tabligh, Awgaf General Trust, Al-Wagf Al-Islam, Muslim World League ja World Assmebly Of Muslim Youth (WAMY).

2012. aastal osales WAMY korraldatud Ida-Euroopa noorte moslemite laagris järjekordselt ka Eesti moslemikogukonna esindus.

ROOTSI MOSLEMID: ESITAME ÜRO-LE RAPORTI LAIALDASE MOSLEMITE DISKRIMINEERIMISE KOHTA (09.03.2013)

Allikas: <http://www.delfi.ee/news/paevauudised/eesti/rootsi-moslemid-esitame-urole-raporti-laialdase-moslemite-diskrimineerimise-kohta.d?id=65797102>

Rootsi moslemi kogukond süüdistab valitsust suutmatuses võidelda rassivaenu ja dis-

krimineerimisega. Moslemid esitavad ÜROle mitmeid tõendeid, sealhulgas Lõuna-Rootsi

Forserumi linnas läbiviidud Somaalia sisserännanute diskrimineerimist hõlmanud uu-

ringu tulemused.

“Foserum näitas reaalselt, milliseid mõõtmeid võib sallimatus mustanahaliste vastu ja islamofobia võtta, kui terve linn eirab toimuvaid inimõiguste rikkumisi,” ütles Kitimbwa Sabuni reedel uudisteagentuurile The Local.

Sabuni esitas diskrimineerimist käsitleva aruande ÜRO rassilise diskrimineerimise likvideerimise komiteele (CERD) Rootsi molemeid ühendava organisatsiooni (NSMS) poolt. Raporti koostamisel tegi organisatsioon koostööd mitmete erinevate ühendustega, kes kõik nõustasid, et Rootsi ei suuda moslemite diskrimineerimist ohjata. Raporti hinnangul elab Rootsis vähemalt 350 000 moslemit, mis teeb neist riigi suurima vähemuse.

Aruandes tehakse valitsusele ettepanek alustada uurimist seoses kohalike võimude suutmatusega Somaalia sisserännanute, kellest mõned olid pärast verbaalset ja

psüühilist tagakiusamist nii hirmul, et ei julgenud isegi oma lastel kooli lasta minna.

“Mitte kõik ei osalenud diskrimineerimises, kuid paljud oli selle vaikivad tunnistajad. Kohalikud võimuorganisatsioonid olid aga väga passiivsed,” ütles Sabuni.

Rootsi integratsiooniminister Erik Ullenhag süüdistustega ei nõustnud, öeldes, et võrreldes teiste riikidega on Rootsi võtnud rassismi ja ksenofoobia suhtes kindla hoiaku.

Kahe aasta eest kohtus Ullenhag Rootsi moslemikogukonna esindajatega, et töötada välja strateegia islamofobia vastu võitlemiseks.

„Meie, kes usume, et Rootsi väärtused on avatus ja tolerant, vastutame võitluse eest islamofobia ja eelarvamuste vastu, mis võivad terroriaktile järgneda,” kirjutas Ullenhag tollal. „Me ei tohi kunagi lubada ühe isiku teol muuta kogu usundit kahtlaseks peetavaks või et kogu elanikkonnagrupi-

le asetatakse kollektiivne süü.”

Paremäärmuslike Rootsia Demokraatide juht Jimmie Åkesson on samas väitnud, et islam on suurim oht Rootsile pärast Teist maailmasõda.

Åkessoni sõnul on tänapäevane multikultuuriline Rootsi võimueliit islamist lähtuvate ohtude suhtes täiesti pime. Rootsi Demokraatide juhi väitel on enam kui kümme moslemi terroriorganisatsiooni end Rootsis sisse seadnud, Rootsis pannakse toime kõige rohkem vägistamisi Euroopas ning nende toimepanijate hulgas on enamuses moslemitest mehed.

Rootsi juristide arvates on Åkessoni sõnavõtt viha õhutamise rahvusgruppi vastu.

Minister Ullenhag tuletas samuti meelde, et enam kui 99,9 protsenti Rootsi umbes 400 000 moslemist ei ole umbes 200 vägivaldse islamiäärmuslase nimekirjas, mida koostab Rootsi julgeolekupolitsei Säpo.

MERKEL EI NÕUSTU KEHALISE KASVATUSE TUNDIDES MOSLEMITELE ERANDEID TEGEMA (07.04.2013)

Allikas: <http://www.delfi.ee/news/paevauudised/valismaa/merkel-ei-noustu-kehalise-kasvatuse-tundides-moslemitele-erandeid-tegema.d?id=65932062>

Saksamaa liidukantsler Angela Merkel ütles laupäeval, et ta ei nõustu ideega eraldada kehalise kasvatus tundides moslemitest poisid ja tüdrukud, öeldes, et see saadaks “integratsioonipoliitikast täies-

ti vale sõnumi”.

Valitsuse pressiesindaja Georg Streiter teatas, et integratsioon on liidukantsleri jaoks väga oluline.

“Inimeste eraldamine üks-

teisest on täielik vastand integratsioonile,” ütles Streiter ajalehele Rheinische Post.

Arutelust, kuidas suhtuda moslemitest kooliõpilastesse, kui tegu on sporditundidega, on saanud suisa valimisteema,

vahendab uudisteagentuuri The Local.

Merkeli sotsiaaldemokraatliku partei (SPD) suurim oponent septembrikuistel valimistel - Peer Steinbrück - ütles hiljuti, et oleks täiesti mõeldav eraldada moslemid kehalise kasvatus tundides ka soo jär-

gi. Siiski ei nõustnud ta üldise poliitikaga, mis toetaks täielikku sugude järgi eraldamist sporditundides.

“Paljud moslemitest vanemad lahendavad probleemi last töbiseks tunnistades. See ei saa olla lahendus,” ütles

Steinbrück ajakirjale Focus.

Baieri liidumaa siseminister Joachim Herrmann arvab, et Steinbrückil pole integratsioonipoliitikast mingit nägemust.

“Saksamaal kasvavad poisid ja tüdrukud koos, neid koheldakse sarnaselt ning neil on võrdsed õigused,” ütles Herrmann.

SAKSAMAA MOSLEMID NÕUAVAD ENDALE KAHT VABA PÄEVA (28.03.2013)

Saksamaal elavad moslemid nõuavad endale oluliste usupühade tähistamiseks kaht ametlikku vaba päeva.

Allikas: <http://uudised.err.ee/index.php?06275813>

Moslemite kogukonna üks juhte Aiman Mazyek ütles ajalehele Westdeutsche Allgemeine Zeitung, et üks vaba päev moslemite paastukuu ramadani ajal ning teine ohverduspäha ajal oleks “märkimisväärne märk integratsiooni”, vahendas Reuters. “See rõhutaks tolerantsi meie

ühiskonnas,” märkis Mazyek, kes on Saksamaa Moslemite Kesknõukogu esimees. Saksamaad on korduvalt süüdistatud, et valitsus ei võta moslemite lõimumiseks midagi ette. Praegu arvatakse riigis elavat umbes neli miljonit islamiusulist, kellest suurem osa on türgi päritolu.

Liidukantsler Angela Merkeli juhitava Kristlik-Demokraatliku Liidu prominentne esindaja Wolfgang Bosbach lükkas Mazyeki ettepaneku tagasi, öeldes, et Saksamaal pole olnud islami traditsioone ning olemasolevad religioossed pühad peegeldavad Saksamaa kristlikku pärandit.

RADIKAALNE ISLAMIJUTLUSTAJA HELSINGIS: ÜHEL PÄEVAL ALLUB KOGU MAAILM ŠARIAADISEADUSTELE (01.04.2013)

Allikas: <http://www.delfi.ee/news/paevauudised/valismaa/radikaalne-islamijutlustaja-helsingis-uhel-paeval-allub-kogu-maailm-sariaadiseadustele.d?id=65904280>

YouTube'is (http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=-OriBUYrppg) avaldati kahe ja poole tunni pikkune video äärmusliku islamijutlustaja salajasest esinemisest Helsingis. Tegemist

on neljapäeval salajasel kohtu peetud kõnekoosolekuga kõikide moslemitest vangide vabastamiseks. Teemaks oli kurdi päritolu ja Norras elanud mulla Krekari vangistamise kümnes aastapäev. Üks üritusel kõnelnutest oli

Suurbritannias vihajutlustajana tuntud Anjem Choudary, vahendab Verkkouutiset.

Kõnelejate ees olnud linal ja ürituse kaval olid muu hulgas kujutatud 2001. aasta 11. septembri terrorirünnakute taga

olnud Khalid Sheikh Mohammedi ja radikaalse jutlustaja Abu Hamza pildid.

Choudary ütleb videos ajahetkel 1:05:10, et ühel päeval allub kogu maailm šariaadiseadustele. Seejärel kuulutab ta, et ka Soome parlamendi katusel hakkab lehvima islamilipp. Üritusest osavõtnud hüüavad selle peale: „Allahu akbar! (Allah on suur!)“

Choudary kutsus kihutus-

kõnes kohalviibinuid üles võitlema moslemitest vangide vabastamise eest ja neid toetama.

„Läänes leidub inimesi, kes on ärganud. Nad nõuavad šariaati Belgias, nad nõuavad šariaati Soomes, Norras,“ ütleb Choudary videos ajahetkel 1:08. „Moslemid tõusevad kõikjal maailmas,“ lisab jutlustaja.

Ajahetkel 1:13 ütleb

Choudary, et neid tahetakse tappa, vaikima sundida ning terroristideks, äärmuslasteks ja radikaalideks sildistada.

„Te peaksite olema selle üle uhked! Kui nad ütlevad „terrorist“, tähendab see, et oled usklik. Kui nad ütlevad „radikaal“, tähendab see, et sa ei tee kompromisse. Kui nad ütlevad „äärmuslene“, tähendab see, et oled järgija.“

BIRMA MOSLEMIKOOLI PÕLENGUS HUKKUS VÄHEMALT 13 LAST (02.04.2013)

Allikas: <http://www.postimees.ee/1188164/birma-moslemikooli-polengus-hukkus-vahe-malt-13-last/>

Birmas Yangonis asuvas moslemikoolis hukkus tulekahjus vähemalt 13 last, kes kõik olid poisid.

Võimude arvates võis kahjutuli saada alguse elektrilühisest, edastab AFP.

Politsei sõnul on tegemist traagilise õnnetusega.

Birmas on viimasel ajal olnud budistide ja moslemite vahel pingeid ning möödu-

nud nädalate rahustustes on hukkunud rohkem kui 40 inimest.

Pealtnägijate sõnul ei pääsenud elu kaotanud õpilased põlengu puhkedes mošees asuva kooli magamisruumist välja, kuna välise mässu kartuses olid ukсед lukustatud.

Tulekahju puhkedes kell 2.40 kohaliku aja järgi oli ehitises rohkem kui 70 täiskasvanut ja last, kellest enamik pää-

ses siiski põgenema.

Politsei sõnul hukkusid lapsed suitsu sisehingamise ja põletushaavade tõttu.

Mošee juht ja laste eest vastutanud Zayar Phyو pääses põlengust eluga.

Yangonis on elektriprobleemidest tingitud tulekahjud üsna sagedased

SAUDI-ARAABIAST SAADETI VÄLJA KOLM „LIIGA ILUSAT” MEEST (18.04.2013)

Allikas: <http://www.elu24.ee/1206658/saudi-araabiast-saadeti-valja-kolm-liiga-ilusat-meest/>

Saudi Araabia võimud saatsid sellest riigist välja kolm meest, kuna neid peeti liiga

ilusaks.

Need mehed olid pärit Araabia Ühendemiraatidest ning osalesid Saudi Araabias

iga-aastaselt Jenadrivah kultuurifestivalil Riyadhhis, kirjutab AFP.

Religioonipolitsei pidas

kolm välismaalast kinni, kuna kardeti, et nad võivad kohalikele naistele silma jääda.

Islami seaduste kohaselt ei tohi naised suhelda meestega, kes ei ole nende pereliikmed.

«Festivali korraldajad kinni-

tasid, et kolm Araabia Ühendemiraatidest pärit meest saadeti minema, kuna nad võisid olla festivali naiskülaltajate jaoks liiga ahvatlevad,» edastas kohalik meedia.

Lisaks naiskülalistele oli fes-

tivalil ka naisesinejaid, kelle «heaolu» pani religioonipolitsei muretsema.

Kolm meest lennutati Saudi Araabiast Riyadhist tagasi Araabia Ühendemiraatidesse Abu Dhabisse.

ISLAMI USKU SAKSA KRISTLIK DEMOKRAAT? SEE ON LIHTNE! (26.03.2013)

Allikas: <http://www.epl.ee/news/valismaa/islami-usku-saksa-kristlik-demokraat-see-on-lihtne.d?id=65874202>

Younes Ouaquasse arvab, et Eesti võidaks sellest, kui teistest maadest pärit inimesed tooksid siia oma kogemused.

Maroko päritolu noor Saksa poliitikastaar nendib, et immigratsioonita poleks Saksamaa nii edukas.

Younes Ouaquasse on saanud Saksamaa valitseva erakonna ehk Angela Merkeli juhitud kristlike demokraatide noorteühenduse esimeheks ja kuulub juba 24-aastasena partei üleriigilisse juhatusse. Eelmise nädala lõpus Eestis käies andis ta kiire usutluse, milles soovitas Eestilgi olla teistest riikidest pärit inimestele avatud. Kuid immigrandid on kohustatud kohalikke kombeid austama.

Kuidas juhtus, et olete Maroko juurtega tõsine muslim ja samal ajal Saksa kristlike demokraatide seas kõrges ametis?

Sellele on lihtne vastata. Maailmas on kolm suurt religiooni: judaism, kristlus ja is-

lam. Ja paljugi sellest, mis seisab Piiblis, leidub ka Koraanis. Mulle, kui muslimile, on oluline osaleda poliitikas, mis on rajatud religiooni vundamendile. Millesegi uskumine on ju hea kompass. Kristlike demokraatidena teame, mis on hea, mis viib edasi, mis tagasi. Väärtused on minu jaoks olulised.

Kui Eestis mõeldakse Saksamaale ja immigratsioonile, siis on inimeste suhtumine ikka natuke umbusklik. Küsitakse, kas integratsioon on seal ikka toimunud. Kas või seepärast, et Eurovisioonil hääletab Saksamaa ju kindlalt Türgi poolt. Kas saate seletada, mis seis Saksamaal immigrantide integreerimisega on?

Immigratsiooni küsimus? Saksamaa elab ju ka inimeste toel, kes tulevad sinna teistest riikidest. Vajame teistest riikidest pärit inimesi, et võimaldada endale väga head majandussüsteemi. Meie kui kristlike demokraatide jaoks on väga oluline, et inimesed,

kes Saksamaale tulevad ja tahavad seal elada, aktsepteeriks selle maa kultuuri ja reegleid.

Seega peavad sisserändajad teie arvates kindlasti Saksamaa reeglid ja väärtused üle võtma?

See on nagu jalgpall. Kui ma tahan mängida tennist, siis ei saa ma minna jalgpalliväljakule ja öelda seal, et tee me täna algust tennisega.

Kui uskuda Saksa ja Euroopa meediat, siis on Euroopa võlakriis tekitanud uue olukorra. Nüüd tullakse Saksamaale tööd otsima hädas olevatest EL-i riikidest – Hispaaniast, Portugalist. Kas see uus laine erineb kuidagi eelmistest, väljastpoolt Euroopat tulnud rändelainetest?

Oli aeg, kui mõtlesin – ja mõtlen praegu ka natuke niimoodi –, et kristlikest maadest tulevad inimesed integreeruvad ehk natuke kiiremini

kui mittekristlikest riikidest tulejad. Kui näete itaallasi, venelasi, prantslasi, siis kogete, et nad räägivad paremat saksa keelt kui näiteks Türgist või Aafrikast pärit inimesed.

Kuid peab ka rõhutama, et Saksamaal elavad türklased pole enamasti pärit Türgi linnadest, vaid on tulnud pigem küladest. Ses suhtes on mulle öeldud, et nad poleks integreerunud ka Istanbulis ega Ankaras.

Mainisite, kui tähtis on keeleoskus. Kas ma saan teist õigesti aru, et kohaliku keele äraõppimine on sisserännanute integreerumiseks väga tähtis?

Keel on üks, aga mitte peamine võti. Jah, keelt on oluline mõista. Kuid oluline on ka võimalus edendada oma kultuuri ja rääkida oma keelt. Oluline on seegi, et tead, kust oled pärit, ja tunnend oma kultuuri.

Te olete pärit Marokost. Põhja-Aafrikas toimunud nn araabia kevad on muutnud nii mõnegi riigi, näiteks Liibüa või Süüria väga ohtlikuks. Kas teie arvates on Euroopa Liit kohustatud seal ja mujalt maailmast pärit põgenikke aitama?

Jah, muidugi. Maailm on väga väike ja inimesi aidata on väga oluline. Võin mainida kasvõi seda, mida teeb minu partei – see on Süüriast ja ka Egiptusest pärit kristlaste aitamise. Nende elu on seal väga

ohtlik. Peale selle muidugi Aafrika põgenikud. On väga oluline aidata inimesi, kel pole võimalik elada nii, nagu elame meie Euroopas.

Miks ma seda küsin? Eestis on põgenike küsimus väga vastuoluline, siinsed võimud panevad varjupaiga küsijad kinni väiksesse majja ja kaugel keset metsa, kus neil pole lootustki ühiskonda integreeruda.

Minu arvates pole see õige tee. Isiklikult arvan, et see on vale tee. Arvan, et Eesti võidaks sellest, kui teistest maadest pärit inimesed tooksid siia oma kogemused. Praeguses maailmas on väga oluline mitte üksnes mõelda globaalselt, vaid ka elada globaalselt.

Sügisel tulevad Saksamaal parlamendivalimised. Kas kampaanias on ka küsimusi, mida teie arvates tuleb immigratsiooni puhul käsitleda?

Kuigi olen kõigest 24-aastane, olen poliitiliselt väga aktiivne, ka muudes küsimustes. Eks kõik ole natuke seotud integratsiooniga. Näiteks räägin ma oma erakonnale, et oleme teinud viimastel aastatel turundusvigu. Kui võtame Saksamaa türklased või araablased, siis nad kalduvad toetama sotsiaaldemokraate ja mitte kristlikke demokraate. Samal ajal kui küsiksime Saksa türklaste käest, kas nad kodus hääletaksid konservatiivide või sotsiaaldemokraatide poolt, siis ma arvan, et 65%

eelistaks konservatiive. Aga miks nad ei hääleta Saksamaal konservatiivide poolt? Minu arvates peame rohkem selgitama, et oleme väga hea erakond, kel on Angela Merkeli näol suurepäraselt tööd tegev kantsler.

Üldiselt usun, et valimiste peateema on Euroopa ja Euroopa Liit. Angela Merkel on populaarne ja inimesed usaldavad teda. Ta on teinud õigeid asju. Aga samuti räägime rahvastikuküsimustest: kuidas see mõjutab majandust pikeemas perspektiivis – 2020. või 2025. aastani. Peale selle on väga oluliseks tõusnud haredussüsteemi küsimus.

Mis teid Eestis üllatas?

Kahe päevaga on väga raske maast terviklikku ülevaadet saada. Aga ma ei näinud üksnes Tallinna – Eesti on ju suurem kui pealinn –, vaid käisin ka Narvas. Nägin pealehakkamist täis inimesi. Peale selle on teil siin väga head toidud.

Eesti toidud? Eesti köök on ju täis asju, mida muslimid ei tohi süüa. Isegi taimetoitlastel on siin üsna raske hakkama saada.

Narvas söin näiteks kohaliku kala. Tallinnas meeldisid mulle pakutud leivad-saiad. Ootan põnevusega, et saaksin siin veel proovida midagi magusat!

KES TA ON?

Younes Ouaquasse

- Sündinud 8. novembril 1988 Saksamaal Mannheimis
- 2008–2010 oli Saksamaa õpilasliidu (CDU ja CSU õpilasliidule lähedalseisev organisatsioon) esimees .
- Alates jaanuarist 2012 Thüringeni liidumaa CDU ja CSU üliõpilasliidu (RCDS) esimees
- 2012 valiti CDU juhatusse
- Õpib Jenas Ernst-Abbe kõrgkoolis ärijuhtimist

LUGEMIST:

- <http://www.ekspress.ee/news/kohver/uudised/pearatik-ja-swingeriid-palestiinas.d?id=65573538>
- <http://arvamus.postimees.ee/1181590/abdul-turay-konservatiivne-lahendus/>

Minu lugu

Olen sündinud Tartus ning kasvanud tavalises nõukogude peres üksiku lapsena. Lapsepõlve, kooli- ja ülikooliaja veetsin Tartus, hiljem kolisin Tallinnasse. Milline oli minu lapsepõlv? Kokkuvõtvalt võiks öelda, et õnnelik. Mul on üldiselt kõik eluks vajalik olemas olnud: katus peakohal, köht täis ning loomulikult sugulased-sõbrad, kes lisasid mu elule vürtsi.

Kokkupuude religiooniga oli mul lapsepõlves täiesti olemas, vaatamata sellele, et see oli keelatud. Nimelt minu üks vanemadest oli õigeusklik. Kodus oli tal olemas pühanurk ikoonidega, temaga sai käidud ka Petseri kloostri. Kuigi me trehvasime harva, olin tema ning tema igapäevaste usutalitustega harjunud. Enda vanemaid seostan religiooni osas ainult kohustulike pühade – jõulude ja lihavõtetega.

Ma ei ole lapsena, koolieas ega ka hiljem kunagi religiooni vastu suuremat huvi tundnud. Pigem olen end täiskasvanueas ateistiks lugenud. Põhikoolis üritati kunagi piiblitunde teha, aga ei õnnestunud, kuna meile, lastele, ei meeldinud ning ka lastevanematele ei meeldinud selline lähenemine. Keskkoolis oli küll korraks minu jaoks huvitav moment, kus üritati õpetada, mis usundid üldse maailmas olemas on ja mis on nende erinevus.

Minu tõsisem kokkupuude kristlusega oli siis, kui abiellusin aastal 1995. Lasin ennast ristida ning käisin ka leerikoolis. Õpetaja pidas loengut ning ma ei suutnud kuidgi seda igavat juttu jälgida ja tegelikkuses ei saanud ka aru, mis sellega siis öelda tahetakse. Laulatusel nimel olin nõus seda kõike tegema. Tegelikkuses pidasin seda kõike üheks ilusaks tavaks ning muinasjutuks.

Aastate möödudes on minu elus palju muutunud – elukoht, töökoht, üldse suhtumine ellu ja hetkeks ka abikaasa. Pärast lahkumise-

kut lapse isast 2012. aasta jaanuaris, tekkis minus sügav igatsus millegi järele. Ma ei osanud täpselt seletada, mis see on. Selge oli see, et seda tühja auku ei saa täita lihtsalt järgmine mees minu kõrval. See oli selline hingeline tühjus ning hirm tuleviku ees, et mis saab.

Suhtlesin sel perioodil väga erinevate inimestega. Ühel hetkel kohtasin inimest, kes oli moslem. Temaga rääkisin ka oma tunnetest, mõtetest ning pärast mõningast mõtlemist ulatas ta mulle inglisekeelse Koraani tähenduse tõlke. Ta ütles, et tutvumiseks, äkki leiad siit midagi endale. Koju tulles olin väga mõtlik, mitu nädalat ma ei puutunud seda, lõpuks hakkasin ettevaatlikult sirvima. Ühel hetkel otsustasin eesti-keelse Koraani tähenduse tõlke laenata ja hakkasin ka internetist uurima, mis asi siis islam on.

Minu jaoks seostus islam loomulikult terrorismiga, naiste alandamisega ja üleüldse häda ja viletsusega. Proovisin rääkida ka oma sõpradega. Mõni kiitis heaks, et olen leidnud oma tee. Osad muutusid murelikuks, et mis minuga nüüd lahti on ning kõige äärmuslikumal juhul üritati mulle selgeks teha, kui kohutav asi on islam ning kui hirmuäratavad inimesed on moslemid. Mulle anti ka raamat, mis minu maailma muutis. Raamatu pealkiri oli „Minu Maroko“ (autor Kätlin Hommik-Mrabte) ja see anti selleks, et loeksin, kui hirmus elu mind ees ootab, kui olen moslem. Hakkasin huviga lugema, et mis koledat nüüd võiks juhtuma hakata. Lugesin, lugesin kuni raamat sai läbi. Ei midagi koledat, vaid hinge pugus igatsus olla sama tugev kui raamatu peategelane. See andis mulle tõe, et hakata vähehaaval ise edasi uurima infot internetist ja teistest raamatutest. Mida rohkem uurisin, seda huvitavamaks läks ja min-

gil hetkel oli selge, et õppimist jätkub elu lõpuni. Märgiksin ära veel minu jaoks olulise nüansi, mis pani mind islamist rohkem huvituma – lugesin, et Jumalal ei ole poega, naist ega

teisi sugulasi. Minu jaoks lahendas see tõsiasi ühe olulise küsimuse, mis mind ristiusu juures koguaeg oli vaevanud ning miks ma ei saanud seda tõsiselt võtta. See oli esimene punkt, mis oli minu jaoks loogiline ja tundsin, et see on tõesti huvitav. Mida rohkem lugesin, seda enam islam mind köitis, kuni sain aru, et see aitab mind igapäevaselt ka edasi.

Tänaseks päevaks olen öelnud *šahaada*. Olen oma valikuga rahul, sest usk on minuni jõudnud aegamisi, rahulikult ning olla moslem on minu enda teadlik valik. Tean, mul on palju õppida, tekib palju küsimusi, aga õnneks on minu ümber toredad inimesed, kes mind minu teel juhendada saavad.

Margit

Minu lugu

MINU GHANA (9. OSA)

Reede, 3. august:

Our Day ehk Meie Päev ... kirjutasin sellest juba ühes eelnevas lqras, enne kui ma oma päeviku üles leidsin – seega selle, mis ma juba pajatanud olen, ma jätan siis vahele.

Täna käisin ma esimest korda elus reedesel *khutbal*. Lucas tuli ka kaasa, kuigi ta on teoorias kristlane, aga ta arvas, et see on huvitav kogemus. Reisi lõpus ma sain teada, et ta on Alžeeria sugemetega ning tema perekond on eelnevalt olnud moslemid, aga hakanud kristlasteks. Ta seletas kord seda ühele kohalikule naisele, viitas minule ja ütles, et noh, võeti üks (ehk tema), aga anti üks ka kohe tagasi (ehk mina). Nojah.

Igastahes, ma olin nii emotsionaalne seal, kui ma nägin nii paljusid paastuvaid moslemeid, kes on näiliselt NII erine-

vad moslemitest, keda ma oma igapäevaelus kohtan ja nii erinevad minust endast ... aga tegelikud, me oleme ju üks kogukond, vennad ja õed. Tõmbas isegi silmapoisi märjaks korraks. Üle maailma, vahet ei ole kes ja vahet ei ole kus – usk on see, mis meid ühendab.

Ma olin juba *dohri* tegelikult kodus ära palvetanud, sest Misthy'l läks nii kaua aega valmis seadmisega ja *dohr* oli juba ammu alanud ja no ... *Ghana style* ... kunagi ei tea. Aga mošees palvetasin ikka. Ja siit kohe üks tüüpiline lugu Eileeni kullavaramust ...

Kuna ma kunagi varem ei olnud ju *khutbal* käinud, siis ma ei olnud ka kunagi reedest palvet kogukonnas palvetanud. Palvetan siis seal ja olen valmis kolmandaks *dohri* rakaks ja ... kae nalja – palve lõpes ära! Ja ma olin niiiiinii šokis! Kohalikud ei osanud mulle

normaalselt seletada, et see on vaid reedeti niimoodi. Me rääkisime üksteisest nii mööda, mina ikka raiun, et Jumala nimel ma vannun, *dohr* on 4-rakane palve, mitte 2-rakane. Arvasin juba, et ei no tere kolmas maailm ja mida kõike. Ühesõnaga, kes mind vähegi teab, siis ma olin üli paanikas!

Mõne aja pärast mošeesst tagasi sõites, kohe näpud telefoni kallale ja teistele paanitsema. Kui siis sain aru, et ahhhaaaaaa *žumua* palve käibki niimoodi! Ei olegi infoaeguses elavad moslemid. Rahu oli taaskord maa peal!

Läksime siis banaane, mangosid ja ananasse ostma, mis ka loomulikult võrdub õnneliku Eileeniga. Lastele andsin ka natuke raha, et nad saaksid minna uusi žiletiterasid ostma ja mõningaid riideid parandama. *Bismillah!* Lihtsalt paljaste teradega nad seal juukseid

pügavadki. Nende juuksestruktuur on ka veel niiii jäik ja jäme, et see on tegelikult päris valus protseduur neile. Mu juuksurist ema oleks nii šokis ...

Avalikustati ka klassi parimad õpilased – neil on selline komme siin – aga öeldakse ka kõige viimane ja halvim, mitte niimoodi sümboolselt *a la TOP3* nagu meil kombeks oleks. Brice oli klassis 13. kohal. Me ei olnud selle tulemuse üle väga rõõmsad, ütleme nii.

See oli nende jaoks nii tore päev. *Alhamdulillah!*

Õhtul vaatasime „Lion Kingi“ esimese ja teise osa ning „Lady and the Tramp“ multat. Nad olid viimased kaks multikat ise käima lükanud kui mind ei olnud, mulle see eriti ei meeldinud, aga ma ei teinud ka sellest mingit aplaavat.

Õhtu möödus ikka tüüpiliselt – meie lemmikul kohal, ehk ikka endiselt ehituskivide peal väljas, kuhu lapsed toovad kas mingid ölekõrtest moodustised või voodist oma madratsid, et seal peal istuda. Nad tegid minust laulu – Eileen Beminaoche – see on väga kaasahaarav viisijupp ma ütleksin; kõlab siis umbes nii : *Eileen Beminaoche Eileen Beminaoche Eileen Beminaoche..Eileen Eh-Eh-Eh...La-La-Laaahi, La-Laaahi, Eh-Eh-Eh...*

Nagu alati, vanusejärjekorras hakkavad lapsed ära kustuma, kõigepealt Julis ja Habiba, siis vanemad, siis vanemad, kuni oleme mina ja Brice ja ehk keegi veel ärkvel. Tuppä tulime alles 9.15 [haa-haa ma

kirjutan seda tooniga, nagu see oleks super hilja, aga tegelikult ongi – Ghanas on see VÄGA hilja.]

Laupäev, 4. august:

Ma ei mäleta eriti mis ma täna tegin. Mängisime erinevaid plaksumänge. Ma olin omal ajal nendes päris vilunud ja neile see suht istub ka. Ma olen südames ja hinges ikka täielik titt; konkreetselt nautin samu tegevusi ja mängu mis nemad.

Vahel mängisime mängukokkamist, liiva ja taimede ja muu solgiga. Kõik kujutasime ette, et oleme juba vägevad kokad. Pesime riideid, käisime farmis maisi korjamas ja mängisime seda mängu, kus sõnu ei tohi kasutada – vaid keha keelt, ning peab ära arvama, mida paariline öelda tahab.

Samuti käisin 'linnas' – tomateid purustamas. Siin on sellised kohad, kuhu tuled oma maisi või tomatite või paprikate või pipraga ja nad jahvatavad selle selliseks moksiks (siin ei ole töötajat kes seda teeb, vaid sa ise uhkel sammul lähed sisse, viskad kraami masinasse ja kukud möllama), mida saab siis supitegemisel kasutada. Me ei olnud ära rohkem kui tund aega, aga juba siis iga mu kehaosa igatses lapsi nii hullult. Ja sel momendil ma avastasin, et lood on halvasti – kuidas ma peaksin kahe nädala pärast nad siia jätma, teades, et mul ei ole võimalust nendega kontakti saada vähemalt ... vähe-

malt ... aasta? Ja aasta on ka parim stsenaarium.

Iftaariks sõin täna makarone!!! Ei ole võimalik!!! Ja mingit kastet, kus kana sees. Ma umbes triljon korda uurisin, kuidas selle *halal*-olukorraga on, ja mulle väidetakse et see on *very-halal*, ma võiks juba aru saada, aga *halalinspektor* nagu ma olen, ma olen väga *uptight* selliste asjade pealt. Võiks maha rahuneda juba. *Al-lahu alem!*

Õhtul pärast *iftaari* tuli ikka maisisu ka. Võibolla polnud isegi isu, aga mulle meeldib nendega lõkke ääres istuda, lobiseda, laulda ja maisi grillida. Läksime siis kottpimeduses farmi peale maisi otsima. Brice vastutas minu oma küpsetamise eest. See oli mega suur ja nii hea. Mu kõht oli siis nii täis, et ma juba pabistasin, kuidas ma kõik toidu ära süüa, mis *iftaariks* valmistatud sai.

Ma ei lõpetanudki oma toitu ära, seega *inšallah* lapsed saavad selle ära süüa. Neile see meeldib, millaliganes saab teistsugust toitu, siis kõik ründavad ja rüselevad ja võitlevad, et saaks. Isegi kui lõikame mulle mangot või ananassi, lapsed võitlevad selle eest, et kes saaks need koored endale, et neid koori lutsida, sest seal on veidike siiski vilja veel küljes. Seda, kes saab südamiku, kadestavad kõik, et ahhh, vedas tal, sai terve südamiku endale. See kõlab palju kurvema, kui see tegelikult on. Niimoodi, kui ma seda siin trükin, mul tuleb lausa ahastus peale, aga seal see kõik on naeru ja kilgete ja rõõmsate

nägude saatel, seega õnn on nii suhteline.

Õhtune film oli jälle „Lion King“. Ma ei tea, palju neid versioone on. Seekord oli Hakuna Matata edition.

Pühapäev, 5. august:

Päevi jääb aina vähemaks ja vähemaks. Vähem kui kaks nädalat on jäänud minu reisi lõpuni. Sain just teada, et *eid* on *inšaAllah* 19. augustil ja sellisel juhul ma veedan terve oma *eid*i bussiga sõites, nuuksnuuks! Sest ma lahkun siit 19. hommikul ja see võtab mul umbes 10 tundi aega, et pealinna jõuda.

Minu islamiülikoolist saadud sõbranna Hamdiya soovitas mul juba 18. pealinna sõita, et me saaksime koos *eid*i palvusele minna, aga ma ei usu, et ma suudan päev varem juba lastest lahkuda. Ja ma ei tahaks ka enam rohkem raha kulutada hotellile lisaöö eest.

Aga *inšaAllah*, näeme mis saab. Mis veel? Aa, lapsed said uued voodid täna, *alhamdulillah*! Täna ei teinudki midagi erilist. Poiste ülesanne oli lastekodu prügivabaks muuta ja tüdrukutel oli pesupäev. Kui ma ärkasin ja välja läksin, ilge töö käis. Pärast *asri* palvet läksime poistega jalgpalli mängima. Mina siis olin pealtvaataja. Paastumine Ghanas on niigi natuke pähkel, jalgpallist rääkimata. Kuigi kui ma kunagi *inšaAllah* tagasi tulen ja ei ole paastuaeg, siis ma suudaksin

palju rohkem füüsiliselt nendega mässata. *Allahu alem*.

Brice kinkis mulle mingisuguse maisilehtedest tehtud lillekese, millega ma seal mängisin samal ajal, kui neid vaatasin. See moment oli üks nendest, kus mul oli täielik rahulolu. Kõik oli nii tore, nii lihtne, nii rahulik, nii hea. Poiss, kellel on vaid üks jalg, mängis jalgpalli sellise rõõmu ja entusiasmiga, et see nii liigutas mind. See tegi mind nii alandlikuks. Ma olen Jumalale tänulik iga väikse kübe eest, mis mul elus on. Meil ei ole iialgi õigust millegi üle viriseda ja andesta meile Jumal, kui me seda teema. *Amiin*.

Iftaar maitstes täna jälle nii hästi – riis ja tomatipasta. Suht olen ära harjunud ja suht maitseb, ootan seda isegi elevusega, kui nii võib öelda.

Mõnda aega tagasi ma ostsin endale suuuure tünnitäie pirne, aga need olid nii imelikult kõvad – kui hamba sisse lõin, siis midagi ei juhtunud, no täitsa kivi. Mulle siis öeldi, et need ei ole valmis, need peab kuskile ära peitma ja siis nad mõne aja pärast on valmis. Täna oli siis see päev, kus nad 'olid valmis' ja papa oli need mulle lahti lõiganud. Ja no vahi volli – need olid avokaadod!!!! Ma olin nii pettunud ja mu nägu oli kindlasti hindamatu, kui mu käte vahel ja suus oli hoopis mingi pehme maitsetu ollus, kui ma olin nii

kaua oodanud seda momenti, et saab vaheldust ja saab pirni.

Lapsed said kõik endale, *bismillah* ja nad olid väga rõõmsad. Lucas, kes on Prantsusmaalt, muidugi ka ei saanud aru, mis teema mul on, see oleks ju nii hea *le-le-le-gourmet-pö-pö-pö* juustuga. Haa-haa.

Õhtul vaatasime „Mulani“ multikat ja oli jälle maisi-grillimise õhtu. Brice otsustas mult kõigi ees väga otseselt küsida ... kuidas seda viisakalt nüüd välejnada ... et kas ma olen palju aega WC-s veetnud, sest eile ma ju sõin maisi ja ta teab küll, mis see tähendab. Ma ei teadnud kuhu ennast ära punastada ja me, vabatahtlikud, irvasime niimoodi, et lõppu ei tulnud, sest ta ei jätnud rahule, isegi kui ma olin näost tulipunane tomat ja kõik üritasid oma nägu kusagile peita; tema ikka edasi, et: „Noh? Ütle nüüd!“

Mul olid silmad naermisest täiesti vees. No hallo-hallo lapsed.

Ja nagu iga õhtu, kui ma oma tuppä ära magama tulen, ma kuulen kuidas nad ikka istuvad minu ukse taga, meie vahel ainult sein ja ma saan nendega suhelda, aga ma igatsen neid! No mis värk on!

Ma armastan neid kogu südamest. Ja sellistel momentidel nagu praegu, *again*, mul ei ole aimugi kuidas ma lahkuma peaksin.

OMRA LOOD

Aprillis avanes kuuel Eesti moslemil võimalus sooritada omra ehk väike palverännak Mekasse. Jagame muljeid!

Eile hilisõhtul jõudsime omralt tagasi. Lennud, majutused - kõik toimis. Meie grupi kõige noorem liige jäi mõned päevad enne lõppu üsna vastikusse haigusesse. Kõrge palavik, oksendamine, hiljem nõrkus. Kristi käis temaga ka Mediina kohalikus haiglas, kus ta üle vaadati, kirjutati antibiootikumid, aga nende mõju veel kolme päevaga ei avaldunud. Ta on väga noor, seega võis teda mõjutada ka emotsionaalne läbielamine ja/või pidevalt väga kõrges energeetilisuses staadiumis olemine.

Me kohtusime Raunoga. Käisime temaga päris palju ringi. Olen talle väga tänulik selle aja eest, mis ta meile pühendas. Ilma temata oleks jäänud mitmeid olulisi asju nägemata (näiteks matus).

Saudidel on elu ja kultuur ikka hoopis teistmoodi. Sellega täielikumaks kohanemiseks

kuluks ehk umbes aasta. Loomulikult tuleks siis omandada ka keel mingilgi elementaarsel tasemel.

Kui võrrelda Mekat ja Mediinat, siis Meka mošee tundub grandioossem, Mediina oma aga „soojem“ (hubasem).

Palverännaku osa tegime kohe alguses ära. Seega alustasime Istanbuli lennuväljal ja lõpetasime 12 tundi hiljem (peale südaööd) Mekas. Mulle isiklikult oli see emotsionaalselt nii raske, et see mõjus ka minu füüsidele - mu keha valutab ja hing nuttis.

Mulle ei meeldinud, et kogu tegevus toimus kaunikesti stiihiliselt, sest polnud üldjuhti. Tegevused muutusid, ajad nihkusid. Väljasõiduga hilinemine umbes tund aega ei olnud üldse haruldane. Kogu seltskond oli jaotatud kahte gruppi. Need kaks gruppi liikusid suures osas eraldi, välja ar-

vatud mõned üritused, kus käidi koos. Meie grupis olid peale meie veel lätlased, leedulased, soomlased, prantslased, austerlased (võib-olla unustasin kedagi ära). Aga polnud kedagi, kes oluks ühtne juht. Tundus, et asjalikeim oli soomalste grupi juht Adam. Kui grupp on 40-liikmeline, siis sellel peab olema juba üks otsustaja. Demokraatia ja anarhia vahel ei ole väga kindlat piiri. Anarhia võib mulle teataval määral isegi sümpatiseerida - seni kuni see otseselt mind ei puuduta.

Ilmselt olen ma ka individuaalset, seega kui vähegi võimalik, liikusin üksinda ringi.

Kristi Ockba meie grupi juhina, oli hea valik. Keegi peab iga sellise seltskonnaga kaasas olema, kes oskab kohalikku keelt ja tunneb vastava piirkonna kultuuri.

Kokkuvõtvalt – ma olen õnnelik, et sain sellise võimaluse. Enda isiklik rahakott poleks seda kindlasti välja kannatanud: 6 otsa lennukitega, 10 ööbimist heades hotellides, kolm korda päevas toitlustamine, bussisõidud ja ekskursioonid.

vend V.

Piltidel: ülal vaade Mediina mošeele ja surnuaiale, keskel Mediina mošee kuppel, Kaaba uks, all Mina telgid. Allikas: internet

THE ARAB AGENDA

Tõlkinud: Amina Bahrainist

Allikas: „The Arab Agenda“ – Reem Zain

VABANDAGE, AGA SEDA KUTSUTAKSE ARAABIA LAHEKS!

Uued kaardid ja maailm on hakanud seda kutsuma Pärsia laheks. Ma tahaksin seda veidi rohkem selgitada.

Kui vaatate maakaarti, näete selgelt, et ala, mida Lääs järjepidevalt kutsub Pärsia laheks, on ümbritsetud Araabia maadega.

Al-Ahwaz (mis oli kunagi iseseisev Araabia riik), Iraak, Kuveit, Saudi Araabia, Bahrein, Katar, Araabia Ühendemiraadid ja Omaan.

Lahe ala on alati valitsenud araablased. Lahte ümbritsevad Araabia riigid. Al-Ahwaz (millele uutel kaartidel viidatakse kui Iraanile) on olnud Iraani ebaseadusliku okupatsiooni all alates 1925. aastast. ÜRO, mis vaid teeskleb, et

muretsseb palju inimkonna ja inimõiguste eest, on täielikult vaikinud.

Al-Ahwazi rahvaarv on üle kaheksa miljoni araablase ja see on suuruselt teine oma nafta rikkuse (neli miljardit barrelit), maagaasi ja põllumajanduse poolest. Al-Ahwaz on üks Araabia riikidest, mis asub idapool araabia „kodumaad“ ja oli iseseisev riik enne, kui selle maa okupeeris Iraan. Aastaid on Iraan viinud läbi etnilist puhastust, võttes märklauaks araablaseid.

Nagu Gerald A. Honigman hiljuti kirjutas (<http://www.geraldahonigman.com/blog/2012/08/05/iran-jerusalem-and-al-Ahwaz/>):

„Mis sõnad puuduvad sellest all olevast tekstist?

_____ on diskrimineeritud araablasi _____ alates nende kodumaa okupeerimisest ja annekteerimisest; neid koheldakse nagu kolmanda klassi kodanikke, neile on jäetud vaid primitiivne elatustase ja nad on ilma mingisuguste poliitiliste õigusteta.

Ilma jäetud _____ araablased ... süüdistavad _____ valitsust rassi põhjal poliitilise ja majandusliku õiguste piiramise eest, mistõttu mõned rühmitused nõuavad _____ et nad vabastataks ja neid tunnustataks, kui sõltumatut Araabia riiki. Kuid seevastu üritab valitsus manipuleerida demograafiaga, asutades iseseisvaid põllumajan-

duslikke asulaid ja tuues sisse _____ et seal töö-
tada.

Nagu teatab Amnesty International: „Maa, mis on sundvõõrandatud _____ poolt ja on väidetaval nii laialt levinud, et see näib olevat nende sihikindel poliitika, mille eesmärgiks on välja ajada araablased oma traditsiooniliselt maalt ...”

On selgelt näha, et valitsus püüab ka likvideerida _____ kultuuri. _____ ametivõimud ei registreeri sünnitunnistusi araablasedest vastsündinutel ja see õnnestub vaid sel juhul, kui nad võtavad endale _____ nimed. _____ koolides on keelatud õpetada araabia keeles, samuti on araabia keel keelatud nii parlamendis kui ka ministeeriumites. Araabiakeelne meedia on sellel territooriumil täielikult keelatud. Ajakirjanikud, kes kirjutavad selle kultuurilise barbaarsuse üle, vangistatakse järjepidevalt.

Kaheksa miljonit _____ araablased ... voolab sama palju araabia verd läbi nende veenide, kui kõikidel GCC (Lahemaade riikide) kodanikel. See tõttu nõuan ma Araabia riike üles kutsuma Araabia Liigat, et panna oma õigust enesemääramisele ÜRO Julgeolekunõukogu ette. Nende hülgamine ei ole midagi vähemat kui plekk araabia rahva südametunnistusel, sest ka _____ araablased on araablased.

Al-Ahwazi araablaste ajalooline nõue oma araabia kodumaa üle on täielikult põhjendatud. Al-Ahwaz oli kunagi edukas Mesopotaamia provint, mis oli tuntud oma moslemist teadlaste, luuletajate ja kunstnike poolest. Alates 7. sajandi keskpaigast kuni 13. sajandini valitsesid seda rahvast erinevad Umayyadid ja Abbasidid kaliifid. Ja rahvaarv vaid kasvas araabia hõimude seas Araabia poolsaarel.

Al-Ahwaz sai tuntuks kui „Arabistani“ semi-autonoomne piirkond 16. sajandil lõpus, mil toimus Lõuna-Iraagi araabia hõimude ja Kesk-Araabiast pärit võimsa klanni Bani Ka'abi suur sissevool.”

Šeik Jabir Al Ka'abi, Bani Ka'abist võitles selle eest, et hoida ära Suurbritannia ja Ottomani sissetunge. Šeik Jabir oli tark kuberner, kes keh-

testas seaduse ja korra ja muutis ranniku linna Mohammerahi aktiivseks vabasadamaks. 20. sajandi alguses leiti Mohammerahi läheduses naftat, samal ajal kui britid rajasid Anglo-Pärsia Nafta Ettevõtte ja tegid ühise naftamaardlate uurimise lepingu koos šeik Jabiri poja Khaz'aliga. Suurbritannia garanteeris Arabistani julgeoleku ja leppis kokku maksete üle nii šeik Khaz'ali kui ka Iraani šahhiga.

Mis oleks pidanud olema õnnistuseks Al-Ahwazi araablastele, sai neile needuseks. Kui šeik Khaz'al taipas, et Reza Šahhi ambitsioonid laienesid Arabistani naftavarudele, palus ta britte kaitsta Al-Ahwazi inimesi ja tagada nende kodumaa iseseisvus araabia riigina. Olles valikuvõimaluse ees, taganes Suurbritannia oma lepingust Khaz'aliga ja toetas šahhi. (Sellel teemal rohkem lugemist (inglise keeles): <http://www.geraldahonigman.com/blog/2012/08/05/iran-jerusalem-and-al-Ahwaz/>)

Al-Ahwazist ei erine ka Abu Musa ja Tunb'i saared. Abu Musa ja Suur- ja Väike-Tunb'i asuvad Hormuze väinas ja on strateegilise tähtsusega, sest sealt kaudu kulgeb rohkem kui üks viiendik maailma naftatarneid. (Rohkem infot inglise keeles: <http://www.geraldahonigman.com/blog/2012/08/05/iran-jerusalem-and-al-Ahwaz/>)

Alles hiljuti on Iraan venitatud oma kombitsad Iraaki ja jälle maailm vaid vaikib ja vaatab läbi sõrmede.

Mind ei huvita, mida ütlevad britid, mida ütlesid kreeklased, mida väidab Valge Maja. Ala on ümbritsetud enamuses araablasega ja araabia riikidega. Nagu Al-Ahwaz, Abu Musa ja Tunb'i saared, nad ei ole edasimüüdavad ja need alad tuleb tagastada õigusjärgsele omanikule.

Al-Ahwazist on rohkem kirjutatud IQRA Nr.37; Abu Musa ja Tunb'i saarte saatusest IQRA Nr. 40.

Lühiülevaade Iraani tekkimisest on IQRA NR. 32 ja 33.

Eriline laps

SOTSIAALSETE OSKUSTE ARENG

Rubriigi autor: Rubaba

Refereeritud: Kristiina Tropp, Helve Saat, Sotsiaalsete oskuste areng, „Õppimine ja õpetamine koolieelses eas“

Käsi käes füüsilise ja kognitiivse arenguga toimub ka laste sotsiaalne areng, mis hõlmab endas nii lapse kujunemist kaaslastele mänguseltsiliseks kuni täisväärtuslikuks ühiskonnaliikmeks kasvamiseni. Laste sotsiaalsuse areng toimub õppimise kaudu, mitte ei juhtu iseenesest. Laps õpib iseseisvalt ümbritsevat keskkonda uurides, õdede-vendade ja eakaaslastega suheldes ning täiskasvanutelt toetust ja juhiseid saades. Kolmandaks eluaastaks on lapsed teinud suure sammu oma identiteedi, minapildi kujunemise suunas ning on valmis suhetest teistega õppima.

LAPSE SUHTED TÄISKASVANUTEGA.

Peamine osa laste sotsiaalsest arengust toimub suheldes oluliste täiskasvanute ja eakaaslastega. Need suhted aga omakorda asetsevad laiemas sotsiaalses kontekstis, kultuuris ja ühiskondlikes organisatsioonides. Nendes interaktsioonides omandatakse minapildi põhielemendid, suhete sisemised mudelid ning ka sotsiaalsed kompetentsused. Lasteaed on

kodu kõrval teine väga oluline lapse sotsiaalse arengu kujundaja, oluline keskkond oma võimaluste ja ohtudega.

Laps ja lapsevanemad.

Lapse esmased sotsialiseerijad on tema vanemad. Olgugi et ühel hetkel suundub laps juba laiemasse maailma, siiski jääb perekond kõige mõjusamaks teguriks lapse arengus. Lapsepõlves pannakse alus isiksuse omadustele ning sotsiaalsetele oskustele, orientatsioonidele ja väärtustele, sotsiaalsete normide järgimisele. Lapsevanemad toetavad lapse sotsiaalset arengut vähemalt viiel erineval moel: armastavate hooldajatena, rollimudelitena, õpetajatena, kogemuse pakkujatena ning lapse enesekontseptsiooni kujundajatena.

Lapsed omandavad juba väga varakult teda ümbritsevate inimestega kontaktis oluliste suhete sisemised töömudelid. Seotussuhe on üks varasemaid ja olulisemaid lähisuhteid inimese arengus ning see kujuneb välja esimese eluaasta lõpupoole. Seotus on defineeritav kui võime luua keskendunud, püsivaid ja emotsionaalselt tähenduslikke suhteid oluliste teistega. Varajasel seotussuhtel põhinev suhete töömudel määrab, kui avatud ja usaldav või

kartlik ja ettevaatlik laps uut inimest kohates on.

Lisaks suhtluspartneriks olemisele on vanemad lastele ka identifitseerimise objektiks või mudeliks, näiteks erinevate sotsiaalsete käitumiste osas. Sotsiaalse õppimise teooria kohaselt on laps võimeline õppima lihtsalt vaatlemise teel, ilma, et ta käitumist ise katsetaks. Vanemad on sageli ühed olulisemad mudelid, sest lapse jaoks on nad positiivsed, kompetentsed ja võimupositsioonil. Lapsed mitte ainult proovivad vanemate kingi, vaid imiteerivad ka nende kõnnakut, kõnema-neeri, žeste, aga ka peegeldavad nende väärtushinnanguid. Samamoodi võivad mudelina toimida ka kaaslased ja õpetajad.

Lapsevanemad osalevad aktiivselt lapse sotsialiseerimisprotsessis talle sobilikku käitumist, väärtusi või reegleid õpetades. Tasud ja karistused on tugevaks sotsialiseerimistehnikaks. Lapsed ei korda pimesi tegevusi, mille eest nad on tasu saanud ja ei väldi karistust toonud käitumisi, vaid kasutavad tasusid ja karistusi kui olulist tagasisidet oma tegevuse planeerimisel.

Peetakse oluliseks põhimõtteks, et last tuleb distsiplineerida siis, kui ta teeb midagi sellist, mida kohe kuidagi sallida ei saa, muul juhul tuleks ignoreerida. Läbi distsiplineerimise ja õpetamise puutuvad lapsed kokku terve hulga erinevate sotsiaalsete reeglite ja ootustega erinevates keskkondades. Vanemad

annavad lapsele edasi konkreetseid juhiseid, lootes, et laps need omaks võtab ning edaspidi nende järgi tegutsema hakkab. Enamasti võtavad lapsed need juhtnöörid omaks ja peavad neid õigeks, kui just ei juhtu midagi sellist, mis veenaks neid vastupidises. Paljud sellisel moel omandatud uskumused ja sotsiaalsed reeglid püsivad kogu elu.

Laps ja lasteaed.

Kodunt saadud esmase ettekujutusega endast, suhetest ja sobilikust käitumisest läheb laps täiesti uude, senisest eri-

nevaid väljakutseid esitavasse keskkonda – lasteaeda. Siin seisab lapsel ees keeruline ülesanne. Vaja on kohaneda uue keskkonna oludega, õppida tundma selle võimalusi ja piiranguid, tulla toime uudsete suhetega – õpetajate ja kaaslastega.

Lasteaeda tülles on lapsel olemas hulk isiksuslike eelsoodumusi, näiteks emotsioonide ja impulsside kontrollimise võime ning ka kogemused varasematest suhetest. Selline individuaalne „pagas“ võib olla lapsele õpetajate ja eakaaslastega suhete

kujunemisel nii soodsate kui ka ebasoodsate mõjudega. Õpetajatel on võimalik aidata lapsel saada positiivseid kogemusi, paremini toime tulla nii emotsioonide kui impulsi kontrolliga ning võimaldada seeläbi lapsele arendavaid ja harmoonilisi suhteid.

Lasteaeda tülles on lapsel olemas üks olulisemaid varajasi suhtekohemusi - kiindumus-suhte vanemaga, mis toimib suuresti kui laps-täiskasvanu suhte mudel. See tähendab, et lasteaeda tülles suhtlevad lapsed õpetajaga

nii, nagu nende jaoks lapsevanema suhe toimunud on – vastavalt oma töömudelile. See mudel aga ei pruugi olla lasteaias kohane. Näiteks võib olla laps harjunud, et vähimagi nõudmise peale tõttavad täiskasvanud tema soove täitma. Keeldumisele ja selgitamisele aga järgneb veel valjemahäärne nõudmine. Õpetaja ülesandeks on igal juhul luua õhkkond, kus laps tunneb enast turvaliselt, väärtustatuna, tähtsana ning et laps tunneb, et ta kuulub sellesse seltskonda ja õpetajat saab usaldada. Lapsed, kellel on oma õpetajaga positiivne suhe, suudavad

paremini ära kasutada lasteaias olemas olevaid õppimisvõimalusi ning luua nii lasteaias kui ka edaspidi positiivseid suhteid eakaaslastega.

Lapse suhted eakaaslastega arenevad osaliselt sõltumatu suhetest täiskasvanutega. Eakaaslased on oma suhtlemisoskuste tasemelt sarnased ega oska kompenseerida lapse puudulikke oskusi ning tulla toime tema mittekohase käitumisega. Täiskasvanud saavad sellega enamasti hakkama. Eakaaslastel on ühised huvid ja ühised ettevõtmised. Täiskasvanud tüdinevad neist toimingutest üsna kiiresti, kuid mängude ja tegevuste käigus eakaaslastega omandatakse uusi sotsiaalseid oskusi ning suhtlemisreegleid.

Aktsepteerimine ja tõrjutus grupiprotsessidena.

Kaaslastepoolne aktsepteerimine või tõrjumine on olulised eakaaslaste gruppides toimuvad protsessid. Lapse võime luua positiivseid suhteid kaaslastega on väga oluline sotsiaalse arengu komponent. Kui see aga mingil põhjusel ei õnnestu, siis võib eeldada neil lastel raskusi ka hilisemas sotsiaalses elus.

Välja on toodud neli peamist valdkonda, mis eristavad aktsepteeritud ja tõrjutud lapsi. Need on agressiivsus, eemaletõmbumine, sotsiaalsus ja kognitiivsed oskused. Aktsepteeritud lapsed on sotsiaalsemad, vähem agressiivsed või eemaletõmbunud ning

kognitiivselt kompetentsemad kui tõrjutud lapsed. Kõige stabiilsemaks tõrjutusega seotud teguriteks peetaksegi agressiivsust ja eemaletõmbumist. Need tegurid viivad tõrjutuseni erineval moel. Näiteks seost eemaletõmbumise ja tõrjutuse vahel eelkoolieas ei täheldata, sest omaetteolemine ei ole selles eas ebatavaline. Seos tõrjutusega ilmneb

alles algklassides, kus omaette olemine ei ole enam nii normatiivne. Agressiivsuse seos tõrjutusega on tavalisem, kuid samas on ka agressiivseid lapsi, kelle sotsiaalne staatus on hoopis kõrge.

Erinevate uurimuste põhjal on välja toodud, et aktsepteeritud ehk populaarsed lapsed, olles eelistatud mängukaaslased, omavad küllalt stabiilsid mängukaaslasi ja kesken-

duvad lõpuks ühele kindlale kaaslastegrupile, kellega koos tegutseda. Erinevalt populaarsetest vahetavad tõrjutud lapsed eelkoolieas sageli mängukaaslasi ja neil ei teki kindlat sõprusgruppi. Kui tõrjutud laps jõuab kooli, siis lisandub kindlate sõprade puudumisele kaaslastepoolne eemaletõmbumine, barjääride püstitamine ning tõrjutud lapsed, jäädes eakaaslaste hulgas üksi, hakkavad seltsi otsima nooremate hulgas.

Uurimused näitavad, et nii populaarsus kui tõrjutus kipuvad olema üsna stabiilsed, seda isegi siis, kui laps kaaslaste gruppi vahetab. Staatuse stabiilsus on üks põhjusi, miks tõrjutust seostatakse mitmete raskuste kujunemisega, mis ulatuvad isegi teismelise- ja täiskasvanuikka.

Sõprus.

Üks huvipakkuvamaid ja olulisemaid suhteid lapse arengu toetamisel on sõprus. Uurimused on osutanud vajalikkusele eristada laste aktsepteerimist grupis ja sõprade omamist. Aktsepteerimine on pigem positiivne suhtumine lapsesse eakaaslaste grupis kui lapse osalemine kindlas paarisuhtes. Sõprus seevastu on kahepoolne lähedane suhe kahe indiviidi vahel. Sõprusele on igas eas iseloomulik vastastikkus. Koolieelses eas sisaldub selles ennekõike koos tegutsemine, koos mängimine. Hiljem, algklassides, lisandub kaaslaste omaduste hindamine, räägitakse lojaalsusest, usaldusvärsusest. Varajases teismeeas rõhutatakse süm-

paatiat, eneseavamist ja muid sotsiaalse intiimsuse aspekte.

Laste esimesed sõprussuhted kujunevad eelkõige mugavuse alusel – suheldakse naabrite ja lapsevanemate sõprade lastega, kuid juba üsna varsti muutuvad olulisemaks ühised identiteedid ja eelistused. Sõpruse võrgustik varieerub suuruselt, vastavalt eale ja soole. Lasteaiaaeglastel poistel on keskmiselt kaks sõpra, tüdrukutel aga üks. Kooliajal varieerub parimate sõprade grupp kolmest viieni. Tüdrukute sõprusgruppid on tavaliselt väiksemad ja kinnisemad kui poistel.

Kiusamine.

Negatiivsema tooniga suhted, mida võib lastegruppidest leida, on vaenusuhted ja kiusamine. Kiusamine on defineeritav kui konkreetne agressiooni vorm, mis on teostatud ilma provokatsioonita ja kor-

duvalt tugevama lapse poolt nõrgema suhtes. Kiusamist esineb ka lasteaegades ning see võib avalduda erinevates vormides. Eakaaslaste vaheline agressioon võib olla olemuselt nii otsene, vahetult ohvrile suunatud füüsilise ja sõnalise kahju tekitamine kui ka kaudne. Kaudse kiusamise korral on tegemist teise kahjustamisega ilma temaga otsekontaktis olemiseta, kas teiste isikute kaudu või tema sotsiaalseid suhteid ja positsiooni kahjustades – näiteks tagarääkimine, kuulujuttude levitamine vms. Erinevate agressioonivormide kasutamisel on juba varakult märgata soolisi erinevusi – poisid eelistavad otseseid ja füüsilisi vorme, tüdrukud aga pigem suhetega manipuleerimist ja varjatumal moel kaaslaste kahjustamist.

Lapsed, kes on lasteaia teistega võrreldes agressiivsemad, kalduvad seda ole-

ma ka koolis nii õpetajate kui kaaslaste arvates. Agressiivne käitumine seostub 5-8 aastastel lastel raskustega suhetes, ennekõike kaaslastepoolse tõrjutuse ning ka konfliktsete laps-õpetaja suhetega.

Mittekohane käitumine on ebameeldiv nii kaaslastele kui ka täiskasvanutele ning jätab jälje juba suhete algusfaasis. Ühelt poolt ei taheta ebameeldivalt käituvate lastega suhteid luua ning positiivsete suhtluskogemuste puudusel ei ole ka lapsel võimalik häid suhtlemiskogemusi omandada.

Seega toetavate suhete loomine ja säilitamine on juba koolieelses eas äärmiselt oluline, sest saadavad kogemused tulevad lastega kaasa ka nende kooliellu ja mõjutavad edaspidist sotsiaalset arengut. Seetõttu on äärmiselt oluline märgata lastel esinevaid puudujääke sotsiaalsetes oskustes ning mittekohast käitumist ja sekkuda võimalikult vara.

BAKUGANID RÜNDAVAD!

Rubriigi autor: Annely

Allikas: <http://perekodu.ee/laps/2177/#Bakuganid%20r%C3%BCndavad!>

Hetkel on meil lasteaias laste seas väga populaarsed Bakuganid, mida heameelega lasteaiada kaasa võetakse ning millega koos sõpradega mängitakse. Kui laste käest küsinud olen, et mis mänguasjad need sellised on, on nad minu poole pöördunud imestusega – õpetaja kas sa siis veel ei tea, need on ju Bakuganid.

Mõni mänguasi saab laste seas popiks ja mõni mitte. Millist see tuleb ning kuidas trendiludesse suhtuda?

Viis põnevil nägudega poisi, nii 9–10 aastat vanad, sagis omavahel seletades ja arutades Tartu kaubamaja mänguasjade osakonna ühe kindla kaubariiuli ümber. Nad tulid siia, et kingitus osta ja siis klassivenna sünnipäevale minna.

Kõik nad ostsid Bakugani, kui nad polnud nii kokku leppinud ja sünnipäevalaps polnud neid tellinud. Miks just Bakugani? Sest kõik lihtsalt teadsid, et sünnipäevalapsele meeldivad Bakuganid. Sest Bakuganid on tegijad lelut. Viienda plastkangelase eest raha vastu võttes poetas müüja: „Nüüd on poistel see mure murtud, mida sõbrale sünnipäevaks kinkida.“

Poiste mure on murtud, ent vanemate mured seevastu kasvanud. Peredes, kus masu ajal vaevu ots otsaga kokku tullakse, mänguasjade ostmine ilmselt teemaks pole. Ent nii mõnelgi pool on surve vanemate rahakotile üsna suur. Juku mänguasjakaupluses lähivad needsamad Bakuganid nagu soojad saiad nurgapeal-sest pagaripoest.

Infoks neile, kel kodus poegi pole. Bakuganid on tegelased, kes näevad välja nagu plastist kerakesed. Magnetkaardile

veeretades avanevad nad nagu liblikad kookonist. Igal Bakuganil on oma eripärane välimus – võib eristada stiiliseeritud madu, draakonit ja teisi tegelaskujusid. Bakuganiga kaasas käiv magnetkaart annab punkte. Kellel on võimsamad kerakesed, on mängus võidumees. Mängida saab mitmekesi ja üksi, aga üksi on muidugi igavam.

„Ma olen sellest Bakuganide jutust juba tüdinud,“ ohkab kaheksase Georgi ema. „Iga päev koolist tulles seletab ta, kellel klassist on veelgi uuem mudel. Sellele järgneb loomulikult nurumine, et läheksime otse-teed mänguasjapoodi. Kui ma seletasin, et need väikesed plastmassvidinad on mõtte-tult kallid, läksid lapse silmad solvunult suureks. „Ema, sa ei saa aru!“ hüüdis ta südamest. „Võib-olla sulle need ei meeldi, aga tervele koolile meeldivad!“ Siis sain aru, et ma ei jaks sellelega võidelda, ja ostsin talle ühe komplekti. Ma ei taha

ka, et mu laps seisaks õnnetult nurgas, sellal kui teised õhinal mängivad. See aeg, mil lastel tekib kriitiline otsustusvõime, loodetavasti veel tuleb." Georgil on kokku kümme Bakugani – neli tükki kinkis lisaks lahus elav isa ja viimased kolm nuias poiss välja vanaemalt. Kokku saab üpris muljetavaldava summa. Ent Georgi koolis on poiss, kel on nelikümne mend Bakugani...

Õnneks pole Bakugani-hulust kõigis klassides ja lasteaiarühmades. Ent paljudes siiski, mida tõendavad ka kalli lelu suured müüginumbrid.

Rünnak mitmel rindel

Helen Vihtol avab trendilelu telgitaguseid. „Kui teles jookseb multikas või kinos film ja turule tuleb juba tuttava kangelasega mänguasi, muutub see suure tõenäosusega populaarseks. Väikeste vahedega paisatakse turule sama brändi eri tooted." Bakugani multikaid oli Eestis juba mõnda aega nädalavahetustel näha ning kui multikakangelased nüüd plastleluks kehastunud on, tahavad fännid loomulikult neid endale.

Ometi pole multifilmikangelase leluks muutmine võlu-nipp, kõik kangelased lihtsalt ei müü. Helen Vihtol rõhutab,

et popiks saab see lelu, mis on praktiline ja funktsionaalne. „Mõnel tootel võib küll olla taga bränd, kuid mingil põhjusel ei hakka see lastele meeldima," tunnistab ta. Just selle x-faktori pärast teevad suured mänguasjatootjad ammu enne seda, kui uus lelu müüki saadetakse, laste peal teste. Valmistatakse prototüüp, lapsed mängivad sellega ning nende ettepanekuid arvestades muudetakse lelu. Ja otsustatakse, kas on mõtet selle valmistamiseks raha paigutada või ei.

Kuidas võtta?

„Emme, ma pean Bakugani endale saama, see on nii lahe!" teatab laps, otsustav pilk silmis. Kuidas käitute seepeale teie? Soovitus: uurige kõigepealt, mida moekas lelu endast kujutab, mida sellega teha saab ja mis ideed ta kannab.

„Osa moelelused on sellised, millega saab tõepoolest mängida," arutab lastepsühholoog Kadri Järv-Mändoja. „Näiteks osa kaarte, mida poisid koguvad – koolis vahetunnis seistakse ikka rühmakaupa koos ja mängitakse. See tundub arendav. Arendavad on ka niinimetatud tugisüsteemidega mänguasjad, millega saab tekitada terve maailma ning kus tegelaste vahel arenevad suhted, oma tegevusliinid. Teine osa moeleludest on aga sellised, mida ma ei poolda, näiteks kõiksugu robot-kan-

gelased. Nende ühine joon on agressiivsus."

Georgi ema, kes kasvatab kolme poega, kõhkleb seda juttu kuulates – poiste leلود ongi sageli agressiivsusega seotud, võitlus ja jõukatsumine näivad kuuluvat poisi maailma pea lahutamatuks. „Ma ei kujuta ette, millega Georg siis mänginud oleks, kui ma talle Lego roboteid oleksin keelanud," ütleb ta. „Ja tegelikult ma näen, et Georg arendab dialooge nii oma robotite kui ka Bakuganide vahel. Kas laps suudab mänguasju rollimängudeks kasutada, sõltub rohkem isiksusest kui mänguasjast, arvan ma."

Järv-Mändoja soovib lapse moelelu-soovi kuulates mitte otsejoones poodi tormata, vaid mõelda ja vaadata olukorda ka läbi lapse silmade. „Iga vanem tunneb oma last kõige paremini – kas ta vaimustub kergesti ja unustab kergesti? Või on tema huvid üsna püsivad?" soovib ta mõelda. Kui lapse soov püsib pikemat aega, võite pakkuda kompromisse: näiteks ostab laps moelelused oma

taskuraha eest või paneb osa rahast ise juurde.

„Vahel on mõnd asja tõesti väga vaja, lapsest peab ka aru saama,” rõhutab Järv-Mändoja. „Eelkoolieas ja algklassides on lapsed asjadele orienteeritud. See on arengus loomulik aeg, mil asjad toetavad sõprade saamist ja aitavad sotsialiseeruda. On ju selles eas tõe-poolest oht, et mingit staatuse sümbolit mitteomavat last hakatakse narrima või jääb ta lihtsalt kõrvale.”

Väärtused kujunevad killukesehaaval

Mida siis teha? Hea oleks leida kesktee – mõni trendilelu võib ju kodus olla, teine, milles vanem mingit mõtet ei suuda tabada või mille ideoloogia täiesti vastukarva käib, las jääda ostmata. Kodune koosolek teemal „Kas osta trendilelu või mitte?” on ka suurepärase võimalus anda lapsele edasi oma väärtushinnanguid. Kas asja-

dega saab päriselt sõprade seas popiks või mitte? Kui tähtsad asjad ja staatuse sümbolid teile endale on? Väärtuste kujunemine võtab aastaid, kuid iga vestlus on killuke maailmapildist, mille laps kasvades endale kujundab. Laske tal ise otsuseid teha, kuid ärge varjake oma arvamust.

KAS MÄLETATE NEID?

1996

Tamagotchi.

Digitaalne lemmikloom, mis pidi igal lapsel olema alates aastast 1996. Toodet on edasi arendatud ja mingil määral müüakse seda tänini.

1997

Teletupsud.

Väikelaste seas populaarsest telesarjast pärit pehmed ja leebed tegelased. Müüakse seniajani.

1998

Furby.

Karvane loom-robot, kes oskas rääkida 24 keeles ja keda võis kohata umbes 40 miljoni kodus üle maailma. Uus, täiustatud põlvkond Furby-sid paisati müüki 2005, mil

tema hooaeg kestis samuti kaks aastat.

1999

Bioonikud.

Robot-kangelased, mille pluss oli see, et neid sai ise kokku panna.

2001

Yu-Gi-Oh'i kaardid.

Said alguse multikast ja videomängust.

2002

Tasod.

Plastkettakesed, mida sai koguda, kui ostsid krõpsupakke.

2003

Spinnerid.

Samuti krõpsupakkide sees olevad vurrid. Sai osta ka suuri spinnereid ning osaleda spinnerikeerutamise võistlustel.

LOODUSLIK RAVI

Rubriigi autor: Khadija

Allikas: <http://www.kehakool.ee/blog/lihtsad-nipid-kevadvasimuse-vastu> - Helena Timberg

LIHTSAD NIPID KEVADVÄSIMUSE VASTU!

Kevad on kohe käes ja nagu me teame, kaasneb selle ilusa aastaajaga ka väsimus. Talv on meid ära kurnanud ja sellepärast peamegi mõned lihtsad nipid kasutusele võtma, et tärkamiseajale reipalt vastu astuda.

Söö **rohkest puu- ja juurvilju**. See nõuanne on küll teadantud aga millegipä-

rast kipume seda siiski unustama.

Söö **hommikuks süsivesikuid**. Väga hästi sobib eestlastele tuttav kaerahelbepuder, aga ka pasta ja muud täisteratooted. Oad ja sepik on hommikuks suurepärased. Nii on kindel, et päev on täis energiat. Head isu!

Väga tähtis on, et saaksid sellel aastaajal **rohkest puuhata**. Võta palju aega iseendale - loe oma lemmikraamatut, kuula palju muusikat või kui võimalik, tee väike lõunauinak.

Võta **tööl/koolis rahulikumalt**.

Ära kuhja endale palju

tegemisi - see tekitab rohkem stressi ja korralikult tehtud ei saa ikka midagi.

Luba endale väike massaaž või mõni muu **nauding**. Praegu on palju soodsaid pakumisi või miks mitte ka mõne sõbraga koos midagi ette võtta..

Tuuluta tuba ning põleta oma lemmiklõhnaga viirukeid või küünlaid. See ei tundu nagu suur asi, aga **värske õhk** või hea lõhn paneb sind ennastki värskemalt tundma.

Söö kolm lusikatäit **mett** päevas - seal on looduslik suhkur, mis annab sulle kiiresti energiat.

Söö rohkest **rauda**. Võid apteegist osta rauatablette

aga loomulikum viis on süüa rohkelt ube, spinatit, pähkleid, punast liha, kana ja kala.

Ilmad hakkavad mõnusamaks minema ja on täpselt paras aeg natukene ilma nautida ja minna näiteks **jalutama** või miks mitte isegi piknikule - ära unusta soojalt riidesse panna

Maga öösel vähemalt 7 tundi. Keha vajab puhkust enda taastamiseks!

Pisikesed rõõmud. Joonista moosiga hommikupudrule naerunägu, vali kapist värvilisemad riided, vali uus kevadine deskdopi pilt, külasta koerte varjupaika või tee mõni muu heategu.

Ära unusta **positiivset mõtlemist!** Tunne rõõmu pisikestest asjadest. Naerata ja maailm naeratab koos sinuga.

KEVADVÄSIMUSE SMOOTHIE

2 pihutäit spinatit

10 piparmündilehte

1 õun

1 banaan

1/2 pigistatud sidruni mahla

Blenderis või saumikseriga püreestada ja 1/2 liitri veega lahjendada.

ELU EESMÄRK - PARADIIS

ISLAMI KOLM ALUST

Tõlkinud: Amina lirimaalt

Allikas: „Explanation of the three fundamental principles of Islaam”, Shaikh Muhammad ibn Saalih al-Uthaymeen, lk 24-26.

ESIMENE ALUS

Kui sinu käest keegi küsib, kes on su Isand, siis vasta: „Minu Isandaks on Allah, Kes toidab mind ja kogu Oma loomingut Oma soosingute ja õnnistustega ning ma ülistan ainult Teda.” Sellele on tõestus: „**Ülistus olgu Allahile, maailmade Isandale.**” (1:1) Allahi kõrval on kõik loodud ja mina olen üks Tema loomingust.

Kui sinu käest päritakse, kuidas sa sellise teadmise juurde jõudsid, siis vasta: „Tema märkide ja Ta loodud asjade kaudu. Tema märkideks on öö ja päev ning päike ja kuu; Tema loodud asjadeks on seitse taevast ja seitse maad ning kõik see, mis nendes ja nende vahel asetseb.” Sellele on tõestus Koraanis 41:37 ja 7:54.

Isandat ülistatakse ja sellele on tõestus Koraanis 2:21-22.

Ibn Kathir (rahimahu Allah) lausus: „Nende asjade looja on Tema, Kes väärrib ülistamist.” Kõik Allahi kästud ülistamisviise tuleb teha üksnes Temale, nagu **islam** – Allahile allumine ja kuuletumine, **imaan** – tõene usk, mis hõlmab südame usku, keele kõne ja jäsemete tegu ja **ihsaan** – ülistamise täiuslikkus ja nendest tuleneb palumine ehk *duaa*; jumalakartlikkus ehk *khawf*; lootus ja igatsus ehk *rajaa*; usaldus ja usaldusväärsus ehk *tawakkul*; innukas himu ehk *raghbah*, pelgus ehk *rahba*; austus ja malbus ehk *khušuu*; kartus ja hirm ehk *khašia*; patukahetsevalt pöördumine ehk *inaaba*; abi ja toetuse üleskutsumine ehk *istiaana*; pelgupaiga otsimine ehk *istiaadha*; vabastuse ja päästmise otsimine ehk *istighaatha*; ohverdamine ehk *adhabh*, vended ehk

nadhr ja kõik teised ülistuseviisid, mida Allah käskis. Selle tõestuseks on Koraanis 72:18.

Kes isegi ühe osa oma ülistusest kellegile teisele kui Allahile suunab, on *mušrik* (polüteist) ja *kaafir* (uskmatu) ning sellele on tõestuseks Allahi sõnad Koraanis 23:117. *Hadiith* selle kohta kõlab järgnevalt: „*Duaa* on ülistamise tuumaks.“ Selle jutustuse tõestuseks on Koraanis 40:60.

Austava kartuse (*khawf*) tõestuseks on 3:175.

Lootuse ja igatsevuse (*rajaa*) tõestuseks on 18:110.

Usalduse ja usaldusväarsuse (*tawakkul*) tõestuseks on 5:23 ja 65:3.

Innuka himu (*raghba*), pelguse (*rahba*) ning austuse ja malbuse (*khušuu*) tõestuseks on 21:90.

Jumalakartlikkuse (*khašia*) tõestuseks on 5:3.

Patukahetsevalt pöördumise (*inaaba*) tõestuseks 39:54

Abi ja toetuse palumise (*istiaana*) tõestuseks on 1:5 ja *hadiith*: „*Kui sa otsid abi, siis otsi seda Allahilt.*“ [At-Tirmidhi, *sahiih* (al-Mishkaat, 5302, al-Albani)].

Pelgupaiga otsimise (*istiaadha*) tõestuseks on 113:1 ja 114:1.

Vabastuse ja päästmise (*istighaatha*) tõestuseks on 8:9.

Ohverdamise (*dhabh*) tõestuseks on 6:162-163. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „*Allah neab kõiki, kes ohverdavad kellegile teisele peale Tema.*“ (Muslim)

Vannete (*nadhr*) tõestuseks on 76:7.

Jätkub ...

Lugeja küsib,

lugeja vastab!

Millised on sinu kogemused naabritega? Kuidas ja kas hoiad/parandad sina naabritega häid suhteid? Kas head suhted naabritega on olulised?

Minu kogemused naabritega on õnneks olnud siiski üldiselt positiivsed. Pean ennast rahumeelseks inimeseks ning üritan alati probleemide korral mõistliku lahenduse leida. Olen elanud nii Tartus kui Tallinnas ning naabriteks on olnud erinevatest rahvustest inimesed. Mul on olnud tõesti õnn tunda inimesi, kes on minu ellu tulnud naabritena, oleme saanud ka pikaajalisteks sõpradeks. Kindlasti olen pidanud enda õiguste eest välja astuma ning on olnud situatsioone, kus pidanud ka teistele appi minema. Nagu igas suhtes, nii ka naabrisuhtes, on kaks poolt ja kui mõlemad pooled on suhteks avatud, siis ei tohiks normaalseks läbisaamiseks küll mingeid takistusi olla.

Pean häid suhteid naabritega väga oluliseks, kuna tihti on vaja ka ühiselt välja astuda erinevate asjade eest ning koos on ikka parem ning tugevam. Hea on teada, et kui abi vajad,

siis saad ka naabrile loota, sest elus tuleb kõike ette.

Mina isiklikult ei tee spetsiaalselt midagi, et suhteid naabritega üleval hoida, kõik peaks kulgema loomulikul viisil. Leian, et eelkõige on normaalse naabrisuhte aluseks elementaarne viisakus – tere, head aega, kuidas läheb? Juhul, kui inimestel on üksteisega rohkem jagada, teevad nad seda nagunii. Olen tähele pannud ainult niipalju, et suures kortermajas elades on märksa keerulisem kontak-

ti saavutada kui väiksemas korterelamus. Suuremas korterelamus ei puutu inimestega nii tihti kokku ja lihtsalt see suhete loomine on ajakulukam, kuid mitte võimatu.

M.

Jah, suhted naabritega on ikka olulised, eriti kui endal on lapsed, siis tundub kogu aeg, et nende kisa ja kära häirib naabreid jne. Alati see nii muidugi pole.

Minul oli just enne uut aastat probleem enda alumiste

naabritega, sest mu pesumasin ajas neile vett kaela ja mul oli nii häbi nende ees, et kohutav. Tasusin remondikulud ja suhted muidugi paranesid uuesti – nad on rahumeelsed vanad inimesed ja ei taha kellegagi tülitseada. Nende mõte on samuti, et läbi hea saab palju paremini hakkama kui läbi kurja. Ja kindlasti on tore, kui naabritega normaalselt läbi saad, sest kes teine su korterist ikka valvab ja näebkuuleb, kui sind kodus pole. Ise tuleb samuti teisi aidata, kui palutakse, ja leida mõlemale sobiv lahendus.

A.

Olen elus kokku puutunud väga erinevate naabritega. Mäletan lapsena ühes väiksemas kortermajas elades väga

lärmakat poissmeest – tema kodus käis iga nädalavahetus vali pidu, rahvas vooris trepikojas ning kisati rohkelt. Ent siiski, kui ma tema eest trepikoda koristasin, tõi ta mulle tänutäheks kommi.

Lastega, eriti väikeste lastega, on veidi keerulisem kodus rahu, vaikust ja harmooniat hoida. Eks ikka tuleb ette, et omavahel tekivad nägelused või tahtmised veidi mürada-joosta. Siis on tunne, et oleme halvimal naabrid maailmas, kes tekitavad lärmi ja häirivad kisaga. Aga lapsi ei saa ju kinni siduda. Kortermaja elu nõuab kõigilt kannatlikkust ja vastastikust austust.

Naabrid ja omavaheline läbikäimine on tähtis. Suhted tuleb hoida sõbralikud, teine-

teist austavad. Ei pea ilmingimata saama suurteks sõbrannadeks, iga päev kohvitama või ninapidi koos olema. Piisab viisakusest, teineteisega arvestamisest, öörahust kinnihoimisest ning empaatiast.

A.

Olen elanud väga mitmetes erinevates majades ja piirkondades. Sellest tulenevalt on mul olnud väga mitmeid erinevaid naabreid erinevate olemiste ja tegemistega. Aga *alhamdulillah*, põhimõtteliselt mul pole probleeme oma naabritega olnudki, ka praegustega mitte. Heade suhete saladus ja nende austus sinu vastu peitub selles, nagu ütleb üks eesti vanasõnagi: „Mida külvad, seda lõikad.“

Loomulikult hoian naabritega häid suhteid ja head suhteid nendega on meelelt olulised, sest see on üheks moslemi kohustuseks.

P.S: Teinekord kui kui kooki küpsetad, vii osa sellest või miks mitte ka kõik oma naabritele!

A.

Türgi köök

Kokk: Zeynep

Allikas: „Türgi Köök“, Gönül Paksoy;
foto: <http://www.estanbul.com/ayvali-bademli-pilav-302611.html>

Riisipilavf aiava ja mandlitega - Ayvali Bademli Pilav

- * 2 klaasi ehk
- * 4 dl riisi
- * 125 g õli (või võid)
- * 75 g mandleid
- * 250 g küdooniat
- * 0,5 klaasi ehk 1 dl seemneteta viinamarju
- * 3 klaasi ehk 6 dl lihapuljongit
- * 1 tl kaneeli
- * 4 klaasi ehk 8 dl vett
- * soola

Vala riis kaussi, lisa 2 tl soola ja 1 liiter tulist vett ning leota vähemalt üks tund.

Sulata poti põhjas või, koori mandlid, lisa tulisele õlile või võile ja prae natuke.

Pese riis, kurna, vala potti ja prae mõni minut pidevalt segades, suunaga äärttest keskele.

Lõika küdoonia mandlisuurusteks tükkideks ja asetä riisile. Lisa lihapuljong, maitsestä soolaga ja keeda rooga 5 minutit. Seejärel lisa pestud viinamarjad ja keeda madalal kuumusel, kuni riis on vedeliku sisse imanud.

Tõsta tulelt, asetä potisuule majapidamispaber, kata kaanega ja lase veel vähemasti 10 minutit tõmmata. 10 minutit enne serveerimist raputa riisile kaneeli.

Padrupotike, keeda!

Tureesia köök

Kokk: Karima

Allikas: <http://karimasfood.blogspot.com>

Brikid

- * Briki spetsiaalsed lehed või filo taigen
- * pool karpi tuunikala
- * 1-2 muna
- * 2-3 kartulit
- * peterselli
- * 100 g juustu
- * soola, pipart

Küpseta kartulid pannil kuldpruuniks.

Haki petersell, riivi juust.
Muna klopi lahti.

Seejärel sega kõik komponendid kokku ühtlaseks massiks ja maitsesta.

Võta briki lehed või filotaigen ja aseta lusikaga täidis taigale, keera rulli.

Küpseta pannil õlis, kuni brikid on kuldpruunid.

Alžeeria köök

Kokk: Khadija

Allikas: „Les gateaux arabes secs“,
Chahra Zed

Halwat etabaa ehk Alžeeria liivaküpsised

- * 4 muna
- * 1 kl õli
- * 1 kl suhkrut
- * 1 kl maisitärklist
- * 1 spl vaniljesuhkrut
- * seidi riivitud sidrunikoort
- * 2 pk küpsetuspulbrit
- * jahu
- * määrimiseks lahtiklopitud muna
- * värvilist suhkrut või suureteralist
- * kristallsuhkrut

Võta suurem kauss ning sega selles munad suhkruga. Lisa vähehaaval õli, maisitärklis, vaniljesuhkur, sidrunikoort, küpsetuspulber ning jahu. Sõtku tainast, kun see on ühtlaselt sile ja lööb käte küljest lahti.

Raputa lauale jahu, rulli taigen 1cm paksuseks. Lõika erinevate vormidega taignast kujud. Aseta kujud plaadile, pintselda munaga, raputa peale suhkrut ning küpseta ahjus 200°C juures 25 minutit, kuni küpsised on kuldpruunid.

Küpsiseid võib kaunistada ka sulašokolaadi, nõobikommide, purustatud mandlite, pähklite või muuga.

KORAANINURK

HARJUTUSI KORAANI RETSITEERIMISE ÕPPIMISEKS

„Muallim thääni“ Ahmadhadi Maksudi

Koostanud: Aisha

18

ت ش ث

Hääldub nagu inglise "th" sõnades "thing" ja "thumb".

بَثُّ نَبْتُ نَمُّ نَمْرُ نَمْنُ
نَوْرُ نَوْبُ نَوْبُ مِثْلُ مِثْلُ مَثَلُ
كَوْنُ أَكْثَرُ يُكْثِرُ أَثْبَتَ يُثْبِتُ
إِسْتَكْرَرُ يَسْتَكْرِرُ إِسْتَقْلَلَ يَسْتَقْلِلُ

Tähelepanu!

نَلَسُ - نَلْتُ . نَمْرُ - نَمْرُ . نَبْتُ - نَبْتُ .

ص ض ظ

Hääldub nagu madal "s".

صَمُّ صِفُّ قَصُّ صَرَفُ صَبْرُ بَصْرُ
قَصَبٌ نَصْرٌ يَنْصُرُ إِسْتَبَصَّرَ يَسْتَبْصِرُ

19

19

Tähelepanu!

سَقَرٌ - صَفْرٌ - سَيْفٌ - صَيْفٌ - اِنْتَدَبَ - اِنْتَصَبَ .

ط ط ط

Häädub nagu madal "t".

طَلَّ طَيَّ شَطَّ بَطَّ قَطَّ فَقَطَّ وَطَّنُ

كَلَبُ طَرَفُ طَهَّرُ طِفْلُ مَطَرُ

مَطْلَبُ مَسَقَطُ مَوْطِنُ مَرَبِطُ

اِصْطَبَرَ يَصْطَبِرُ اِسْتَوَطَنَّ اِسْتَوَطِنُ

Tähelepanu!

تَرَفٌ - طَرَفٌ - مُسْتَتِرٌ - مُسْتَعِيرٌ - سَبَبٌ - سَبَبٌ .

19

ج ز ح

Häälidub nagu eesti "ž".

جَمَّ جَرَّ جِنَّ جُبَّ جُلَّ جَبَلُ
 جَمَلُ أَجْرُ فَجْرُ جَوْهَرُ جَوْرَبُ
 تَجَوْرَبُ يَتَجَوْرَبُ إِسْتَجَلَبُ يَسْتَجَلِبُ

خ ح ه

Häälidub nagu tugeva kurgutakistusega "h".
 (Nagu kurku puhastatakse enne sülitamist.)

حَبَّ حَلَّ حَرَجَ حَبَّرَ حَشَبَ حَلَفَ
 حَيْرٌ حَتَمٌ حَمْرٌ حَوْفٌ مَخْرَجٌ مُخَيْرٌ
 أَخْرَجَ يُخْرِجُ أَخْبَرَ يُخْبِرُ
 إِسْتَخْبَرَ يَسْتَخْبِرُ إِسْتَخْرَجَ يَسْتَخْرِجُ

ح ج ح

Häändub nagu kerge kurgutakistusega "h".

حَيَّ حِلَّ حَبَّ حَسَنُ حَسْبُ حَسَدُ
 مُحْسِنٌ مَحْشَرٌ مَنَحَرٌ مَحْقَلٌ أَحْسَنُ
 اِمْتَحَنَ يَمْتَحِنُ اِحْتَمَلَ يَحْتَمِلُ
 اسْتَحْسَنَ يَسْتَحْسِنُ اِحْرَنْجَمَ يَحْرَنْجِمُ

Tähelepanu!

خَلَقُ - خَلَقَ • خَتَمَ - خَتَمَ • أَرْحَمَ - أَرْحَمَ •

غ ف غ

Häändub nagu prantsuse "r".

عَمَّ غَبَّ غَلَّ غَيْرٌ بَقُلٌ قَرَعُ
 عَبَّعَبَ مَبْلَغُ مَغْرِبٌ اِغْلِبَ اِغْفِرَ
 اِسْتَعْلَى يَسْتَعْلِي اِسْتَفْرَعَ يَسْتَفْرَعُ

HADIITHINURK:

Malik jutustas mulle Zayd ibn Aslamilt, kes jutustas Amr ibn Muadh Al-Ashali Al-Ansarilt, et tolle vanaema oli öelnud: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Oo usaldavad naised, ärgu keegi teist põlaku ära oma naabrile andmist, olgu see siis kasvõi grill-lamba säär.““ („Al-Muwatta“, köide 58, nr 4)

Abu Dharr (رضي الله عنه) on edastanud: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Abu Dharr, kui keedad puljongit, siis lisa vett, et saaksid ka naabrile (kingiks) viia.““ (Muslim, nr 1208)

Abu Huraira (رضي الله عنه) on edastanud: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) märkis: „See, kelle naaber ei ole tema halva käitumise eest kaitstud, ei sisene Paradiisi.“ (Muslim, nr 15)

Abu Huraira (رضي الله عنه) on edastanud: „Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Igaüks, kes usub Jumalasse ja Viimsesse Kohtupäeva, ei tohi oma naabrile liiga teha ja igaüks, kes usub Jumalasse ja Viimsesse Kohtupäeva, peaks oma külalist lahkelt kostitama ja igaüks, kes usub Jumalasse ja Viimsesse Kohtupäeva, peaks rääkima head või suu pidama.“ (Al-Bukhari, köide 8, nr 158)

Abu Shuraih (رضي الله عنه) on edastanud: „Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Jumala nimel, ta ei usu! Jumala nimel, ta ei usu! Jumala nimel, ta ei usu!“ Küsiti: „Kes, oo Jumala Sõnumitooja?“ Ta (صلى الله عليه وسلم) vastas: „Inimene, kelle naaber ei ole tema kurjuse eest kaitstud.“ (Al-Bukhari, köide 8, nr 45)

FATWANURK

Naabritevahelised suhted

Tõlkinud: Aisha

Allikas: www.islamqa.com

MITTE-MOSLEMIST NAABER

Küsimus: Mul on mitte-moslemist naaber. Kui ta mu käest midagi küsib, kas peaksin teda aitama?

Vastus: Palju oleneb sellest, mis antud kohas kombeks on. Kui elatakse kusagil, kus on näiteks tavaline, et kui üks naaber läheb turule ja teine palub tal tuua seda või teist, siis ka tuuakse, siis tuleb seda kommet austada ja oma naabri palve täita, olgugi ta uskmatu, sest see on osa naabri austamisest ja Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Igaüks, kes usub Jumalasse ja Viimsesse Kohtupäeva, austagu oma naabrit.“ Kui aga selline käitumine ei ole tavapärane, siis võib inimene ise vaadata, mis oleks antud olukorras kõige parem.

Šeik Ibn Uthaymeen „Al-Ijaabaat ‘ala As’ilat al-Jaaliyaat“ (1/15, 16).

VAESED NAABRID

Küsimus: Minu piirkonnas elab palju vaeseid. Mu küsimus on selline, et kui nad minu käest raha paluvad ja mul juhtumisi parasjagu raha on, *alhamdulillah*, siis kas ma võin neile raha anda, teades, et nad ei kasuta seda mitte ainult toidu vaid ka alkoholi ja narkootikumide ostmiseks. Osad neist vaestest on ka moslemid. Mõned inimesed ütlevad, et ma ei tohiks neile midagi anda kuni olen kindel, et nad selle raha midagi *harami* ei tee. Teised ütlevad jälle,

et ma peaksin neile raha andma, kuid samal ajal vaikselt neid islamisse ja alkoholist ja narkootikumidest loobuma kutsuma.

Vastus: Sa võid neile ise vajalikku – toitu, riideid jne – osta, nende arveid maksta jne, samal ajal neile head nõu andes ja neid islamisse kutsudes, sest su naabritel on sinu üle väga suured õigused. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) on öelnud: „Ingel Gabriel andis mulle naabrite õiguste kohta nõu lausa nii palju, et arvasin, et viimaks teeb ta neist minu pärijad.“

Šeik Muhammed Salih Al-Munajjid

LEINAV NAABER

Küsimus: Meie moslemist naabri ema suri. Me sooviks teda külastada. Milliseid kombetalitusi peaks täitma?

Vastus: Kui soovid moslemit tema sugulase surma puhul lohutada, siis võid teda ilusate sõnadega kannatlikkusele innustada ja talle meenutada, et see on elu normaalne kulg ja me kõik sureme kunagi. Kui soovid näidet moslemi lähedase inimese surma puhul lohutamiseks, siis võid öelda: Jumalale kuulub see, mis ta on võtnud ja Talle kuulub, mis ta annab ja kõigil on Temaga määratud aeg, seega ole kannatlik ja otsi (Jumala) tasu.

Šeik Muhammed Salih Al-Munajjid

„MOSLEMI KINDLUS - duaasid Koraanist ja sunnast“

Said ibn Wahf Al-Qahtani Said ibn Wahf Al-Qahtani

Tõlkinud ja koostanud: Aisha

52. SURIJA

153. Igaüks, kes sureb huulil „*lää iläähä illa llaah* – Ei ole kummardamist väärivat jumalust peale Jumala,“ siseneb Paradiisi.¹

53. SURMA KORRAL

154. *inna li-llähi wa inna iläihi raaži'uun allaahumma žurnii fii musiibati wa akhlif lii khairan minhää.* – Me oleme Jumala juurest ja Tema juurde ka naaseme. Oo Jumal, päästa mind mu armetust olukorrast ja anna mulle sellest midagi paremat.²

54. SURNU SILMI SULGEDES

155. *allaahumma ghfir li-(nimi) warfa' darašatahu fii l-mähdibbiinä, wažlufhu fii 'äqibihi fii l-ghaabifiinä, waghfir länää wa lähu jaa fabba l-'äälämiinä wa-fsah lähu fii qabrihi wa näwwif lähu fiih.* – Oo Jumal, andesta (nimi)le ja kõrgenda ta staatust nende hulgas, kes on juhitud. Saada ta eelkäijate teele ja andesta meile ja talle, Oo maailmade Isand. Laienda ta jaoks ta hauda ja heida ta peale selles valgust.³

¹ Abu Dawud 3/190; vaata ka Al-Albani „Sahihul-Jami As-Saghir“ 5/432.

² Muslim 2/632.

³ Muslim 2/634.

MA KÄIN ISLAMIÜLIKOOIS

Rubriigi autor: Eileen

Allikas: „The fundamentals of Tawheed” - dr Abu Ameenah Bilal Philips (kursus: Aqeedah 101, Islamic Online University)

ŠIRK TALISMANIDEGA

Loodu, selle alalhoidmine ning universumi ja selle osakeste hävitamine – see kõik käib vaid Jumala tahtel ja Tema käsul. Kõik hea ning halb õnn ilmnevad samuti vaid Jumala tahtel.

Ometi on läbi aegade inimestel ilmnenu küsimus: Kas on ka mingi võimalus kuidagi ette teada, kas tulevad head või halvad ajad? Loogika seisneb muidugi selles, et kui teaks ette, siis oskaks selleks ju ka valmistuda, saaks vältida halba ning õnn oleks garanteeritud.

lidsetest aegadest alates on mõned inimesed väitnud, et neil on ligipääs kõigele sellele informatsioonile ning selle te-

admise saamiseks on rahvas massiviisiliselt ümber nende kogunenud, neile suuri summasid makstes, et vaid seda infot kätte saada.

Mõeldi välja hulk viise, kuidas 'halba õnne vältida' ning tänaseni on need olemas pea igas ühiskonnas.

Igasugu ütlused, amuletid, loitsud jmt on väga levinud, seega see on eluvajalik, et me mõistaksime, kuidas islam seda teemat käsitleb.

Kui mitte seda teada, või õigesti aru saada, on moslemil väga lihtne saada osaks suu- rest patust e. širkist (ebajumalakummardamisest).

AMULETID

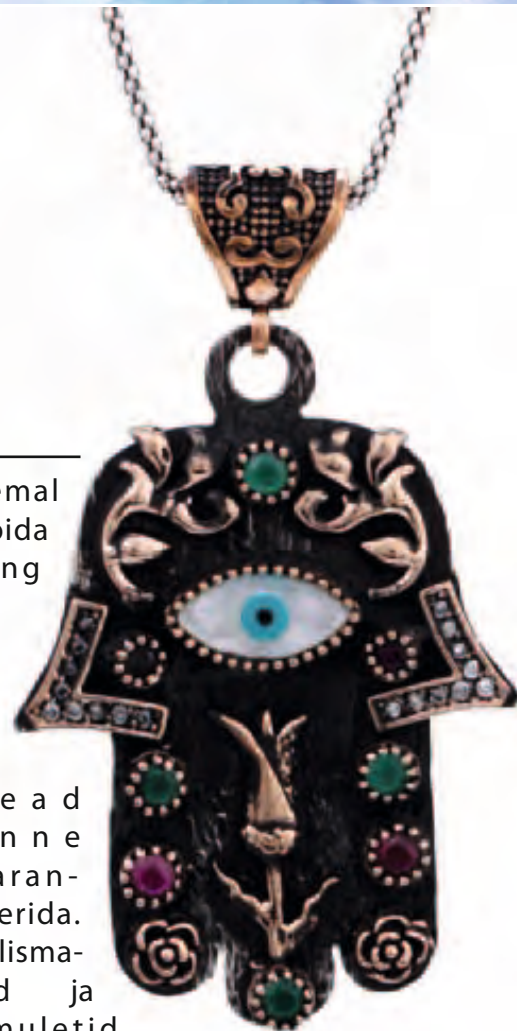
Prohveti (صلى الله عليه وسلم) eluajal oli araablase seas vägagi populaarne kanda igasugu käekette, kaelakeesid ja muid vidinaid, et halba endast

eemal hoida ning

head õnne garanteerida. Talismanid ja amuletid

on vägagi levinud üle maailma, kõikides regioonides kõikisugustes vormides.

Usk talismanidesse ning amulettidesse räägib aga islamile vastu. Seeläbi omistame me nendele vidinatele jumalikke omadusi – vaid Jumal suudab ära hoida kurja ning tuua head õnne; ei keegi ega miski muu. Seda uskudes, olemegi juba asjadele omistanud mi-

dagi, mis kuulub vaid meie Loojale.

Prohveti (صلى الله عليه وسلم) ajal taoline uskumus ja praktika keelustati, et luua juba tolle aja Araabias selles asjas tugev arusaam ja tugev pinnas tulevastele generatsioonidele.

Sellised uskumused on ebajumalakummardamise baasiks. Näiteks katoliikluses, kus Prohvet Jeesus (صلى الله عليه وسلم) on jumalikustatud, kummardatakse ka tema ema Maarjat ja pühakuid, sealhulgas pilte, kujusid, medaljone mida hoitakse ja hea õnne tagamiseks kaasas kantakse.

Kui inimesed Prohveti (صلى الله عليه وسلم) ajal niimodi käitusid, mõistis ta selle hukka ja kuna tava oli nii levinud, on selle teema kohta palju *hadiithe*.

Järgnevad on vaid mõned neist:

Imran ibn Husayn on edastanud: „Kui Prohvet (صلى الله عليه وسلم) nägi ühe mehe käsi varrel messingust võru, ütles ta

talle: „Häda sulle! Mis see on?“ Mees vastas, et see oli kaitseks *al-wahina* nimelise haiguse eest. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Viska see minema, sest see teeb sind ainult nõrgemaks. Kui sa peaks seda kandes surema, ei saada sind iial edu.“ (Ahmed, Ibn Majah, Ibn Hibban)

Kui haige arvab, et miski peale Jumala suudab teda ravida või kaitsta, siis ta eksib. Selline asi on islamis täiesti keelatud. Sama lugu on ka *haram* meetodite abil inimese ravimisega.

Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Ravige üksteise haigusi kuid ärge ravige haigusi keelatud asjadega.“ (Abu Dawud)

Abu Waaqid al-Laythi on edastanud: „Kui Jumala Sõnumitooja lahkus Hunayni poole (viimane suur lahing Prohveti (صلى الله عليه وسلم) ning Araabia paganlike hõimude vahel, mis leidis aset 10ndal aastal pärast *hižrat*), möödusid nad puust mille nimi oli *Dhaatu Andwaat* („see millel ripnevad asjad küljes“). Ebajumalakummardajad tavatsesid hea õnne toomi-

seks oma relvasid selle puu okstele riputada. Osad Prohveti (صلى الله عليه وسلم) kaaslastest, kes olid islamis uued, küsisid Prohvetilt enda tarbeks samasugust puud. Prohvet

(صلى الله عليه وسلم) aga vastas: „SubhaanAllah! (ülistus olgu Jumalal!) See on just nagu see, mida Prohvet (صلى الله عليه وسلم) Moosese rahvas talle ütles: „... Tee meile jumal nagu neil on jumalad ...“ (7:138) Tema nimel, kelle kätes minu hing puhkab, te kõik saate järgima nende teed, kes tulid enne teid. (all of you will follow the path of those before you?)“ (At-Tirmidhi, An-Nasai, Ahmad)

Selles *hadiithis* Prohvet (صلى الله عليه وسلم) mitte ainult ei ole amulettide vastu, vaid kuulutab, et moslemid saavad imiteerima kristlaste ning juutide tegusid.

Näiteks palvehelmed, mis on moslemite seas vägagi levinud, imiteerivad katoliiklaste helmeid; Prohveti (صلى الله عليه وسلم) sünnipäeva tähistamine e *mawlid* imiteerib jõulusid ja paljude moslemite usk pühakutesse ning nende eestpalvesse ei erine eriti kristlusest. Selle *hadiithi* ennustus on seega tõeks saanud.

Prohvet (صلى الله عليه وسلم) rõhutas amulettide kandmist keelatud veelt. Ta kutsus esile Jumala needuse nende peale kes seda teevad.

‘Uqbah ibn ‘Aamir on edastanud, et Prohvet (صلى

(صلى الله عليه وسلم) ütles: „Jumal las-ku äparduda jätku puhkusega igäiks, kes talismani kannab või selle teisele külge paneb.“ (Ahmad)

Prohveti (صلى الله عليه وسلم) kaaslasid järgisid tema käske ning õpetusi. Ka nemad seisid avalikult sellistele tegudele vastu, isegi oma peres või ükskõik kus nad sellist teguviisi kohtasid.

Urwah on edastanud, et kui Hudhayfa külastas üht haiget meest ning nägi teda amuletti kandmas, tõmbas ta selle küljest ning purustas. Seejärel retsiteeris ta järgneva värsi: **„Ja enamik neist ei usu Jumalasse ilma ebajumalakummardamiseta.“** (12:106)

Teisel juhul, ta katsus ühe haige mehe käe ülaosa ning

avastas seal nööri käeketi. Kui ta päris mehelt, mis see on, mees vastas, et see on midagi, mille peale on pandud loits ning see on tehtud spetsiaalselt temale. Hudhayfa rebis selle küljest ning ütles, kui ta oleks surnud seda kandes, siis ta ei oleks temale iialgi matusepalvet teinud.

Abdullah ibn Masudi naine Zaynab on edastanud, et kord nägi Ibn Masud tema kaela ümber nööri tehtud keed ning kui ta küsis, mis see on ja naine vastas, et see on nöör, millele on sõnatud loits, mis teda aitab, tõmbas Ibn Masud selle tema kaelast, tegi katki ning ütles et Abdullahi perekonnal ei ole vaja mingit širki. Ta oli kuulnud Jumala Sõnumitoojat (صلى الله عليه وسلم) ütlemas, et loitsud, talismanid

ning amuletid on širk ehk ebajumalakummardamine. Zaynab ei saanud aru, miks ta seda ütles. Ta seletas, et tema silm tõmbles ning kui ta läks juudi juurde, kes sõnas loitsu, lõpetas tema silm tõmblemise. Ibn Masud vastas, et see oli saatana, kes tema silma suskas ning siis selle rahule jättis. Nagu Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles, naisel oleks piisanud öelda: „idhhabi l-bā's rabba n-nāās wašfi äntä šāāfi, lää šifāā'ā illaa šifāā'uk, šifāā'an lää jughaadiruhu saqama. (Eemalda see kannatus, oo inimkonna Isand ja tee see täiuslikult terveks, sest Sa oled tõeline tervendaja. Ei ole olemas ravi peale Sinu ravi ja ravi, millele ei järgne haigust.“ (Abu Dawud)

Jätkub ...

Tõlkinud: Khadija

Allikas: „40 HADITHS FOR CHILDREN WITH STORIES“; prof. dr. M. Yasar KANDEMIR

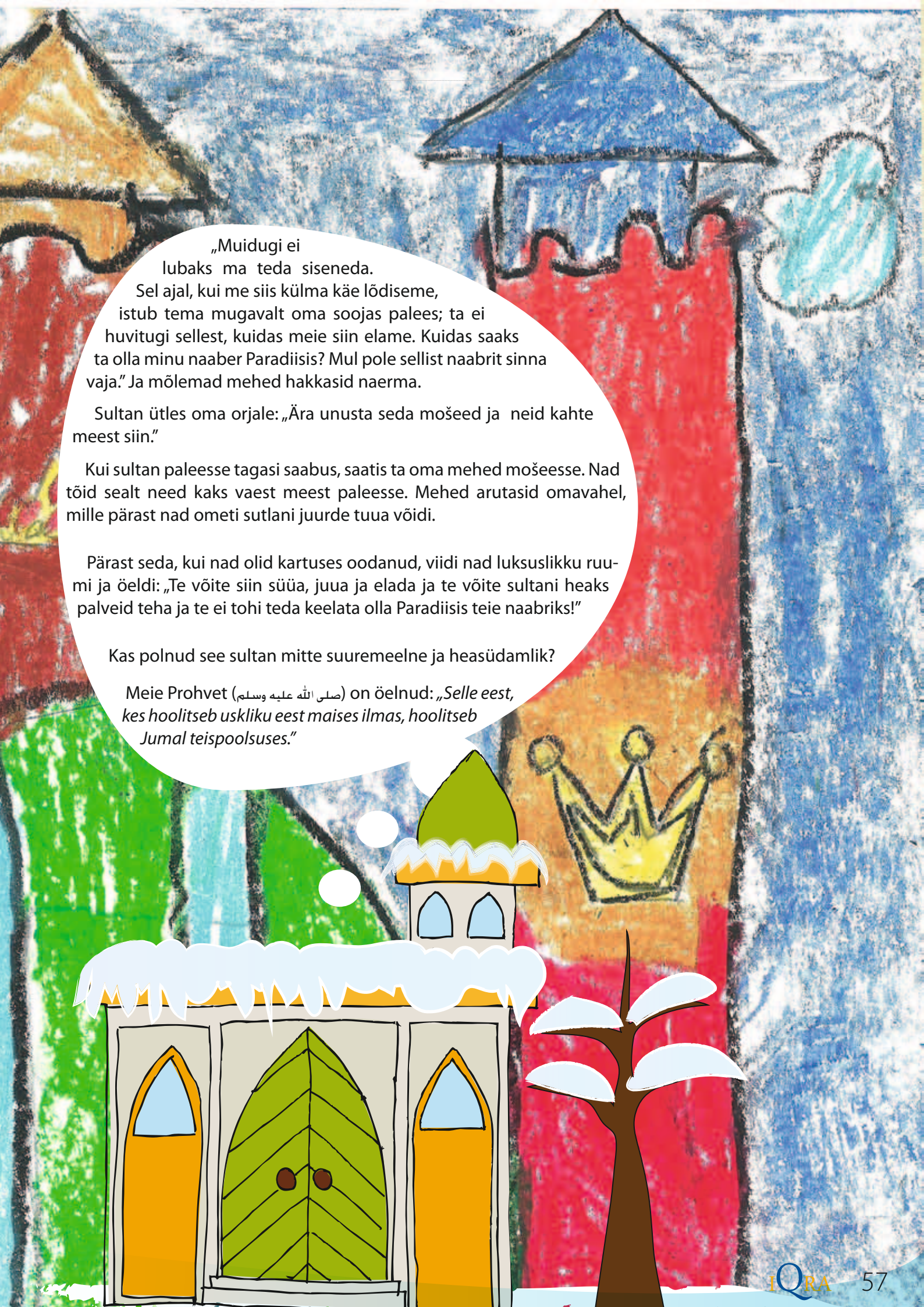
Kunagi ammu elas üks sultan. Ta riietas end nii, et keegi teda ära ei tunneks, võttis kaasa ühe orja ja suundus linna. Ta tahtis linnaelanikelt oma tegemiste kohta ausat arvamust teada.

Oli talv ja väga külm. Ta sisenes väikesesse mošeesse. Kaks vaest meest istusid seal nurgas ja lõdisesid külmast. Neil polnud kuhugi mujale minna. Sultan läks neile ligemale, tahtes teada, millest need kaks vaest omavahel räägivad.

Naljakam meestest kaebas külma ilma üle: „Kui ma surnud olen, lähen ma Paradiisi ja ma ei luba meie sultanit sinna siseneda. Kui ma näen teda paradiisivärvatele lähenemas, võtan ma kinga jalast ja löön teda vastu pead.“

Teine mees küsis uudishimulikult: „Miks sa ei lubaks sultanit Paradiisi?“

NAABER PARADIISIS

„Muidugi ei lubaks ma teda siseneda. Sel ajal, kui me siis külma käe lõdiseme, istub tema mugavalt oma soojas palees; ta ei huvitugi sellest, kuidas meie siin elame. Kuidas saaks ta olla minu naaber Paradiisis? Mul pole sellist naabrit sinna vaja.” Ja mõlemad mehed hakkasid naerma.

Sultan ütles oma orjale: „Ära unusta seda mošeed ja neid kahte meest siin.”

Kui sultan paleesse tagasi saabus, saatis ta oma mehed mošeesse. Nad tõid sealt need kaks vaest meest paleesse. Mehed arutasid omavahel, mille pärast nad ometi sutlani juurde tuua võidi.

Pärast seda, kui nad olid kartuses oodanud, viidi nad luksuslikku ruumi ja öeldi: „Te võite siin süüa, juua ja elada ja te võite sultani heaks palveid teha ja te ei tohi teda keelata olla Paradiisis teie naabriks!”

Kas polnud see sultan mitte suuremeelne ja heasüdamlik?

Meie Prohvet (صلى الله عليه وسلم) on öelnud: „Selle eest, kes hoolitseb uskliku eest maises ilmas, hoolitseb Jumal teisipoolsuses.”

IQRA

KULTUURIKESKUS IQRA

Turu 7

51004

Tartu

EESTI/ESTONIA

Kontakt keskus@islam.pri.ee

SADAQA - ANNETUSED:

www.islam.pri.ee toetamine
(tasuta materjalide saatmine, raamatute tõlkimine,
toimetamine ning trükkimine, loengud jne):

Kätlin Hommik

Märkusega "SADAQA"

Ühispanga konto nr. 10010608670016

IBAN: EE231010010608670016

BIC: EEUHEE2X

ÜHE VANA ON TEISE UUS ...

Võimalus saata inimestele riideid, mänguasju jne, mida ise enam ei vaja, kuid ära ka visata ei tahaks. Järgnevalt pakume välja aadressid, kuhu võiksid oma paki saata. Tegemist on erinevate organisatsioonide ja eraisikutega, kes tegelevad humanitaarabi ning vaeste igakülgse abistamise ning toetamisega ja jagavad sinu saadetise nendele, kes seda kõige enam vajavad. Kui äkki tead veel mõnda aadressi, mis sinu meelest peaks siin nimekirjas olema, siis anna meile sellest teada meiliaadressil info@islam.pri.ee.

AFGHANISTAN:

Mohammad Qasim Popal

UNAMA Kabul, Compound B

OSRSG/FSCU, Building 7, Room 101

Peace Avenue, Zanbaq Square

Wazir Akbar Khan (beside French Em-
bassy)

Kabul

AFGHANISTAN

telefon: +93 700217289 / 0790005381

MAROKO:

Najat Mrabte

Rue 8, No 10

54400 Moulay Bouazza

P.Khenifra

MOROCCO

KOOSTAJAD

TOIMETAJAD: Aisha (Kätlin Hommik-Mrabte) ja Khadeja (Airi Hunt)

KUJUNDUS: Khadeja

RUBRIIGID: Aisha, Khadeja, Amina Iirimaalt, Eileen, Amina Bahrainist, Anneli, Kauthar, Kristi, Yusuf Saeed, Karima, Zeynep, Rubaba, Aivar, Aile, Hawa

PILDID: erakogu, internet

KONTAKT: iqra@islam.pri.ee

MOŠEE JA EESTI ISLAMI KOGUDUS

Keevise tn 9

11415

Tallinn

EESTI/ESTONIA

Telefon +372 55 94 76 89

Eesti moslemite kuukiri "IQRA" on eesti moslemite tasuta elektrooniline kuukiri. Ilmub insh Allah, igal kuul uue sisuga. Kuukirja sisu koostamisel on oodatud eesti moslemite ettepanekud nii eesti kui ka vene keeles.